

Rapport

ONDERZOEK VERRUIMING ZONDAGOPENSTELLING DE RONDE VENEN

Opdrachtgever: Gemeente De Ronde Venen
Mei 2015

COLOFON

Uitgave

I&O Research
Zuiderval 70
Postbus 563
7500 AN Enschede

Rapportnummer

2015/23

Datum

Mei 2015

Opdrachtgever

Gemeente De Ronde Venen

Auteur(s)

Marjolein Meurs
Thijs Lenderink

Bestellingen

Exemplaren zijn verkrijgbaar bij de opdrachtgever.

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld.

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding	6
1.1 Aanleiding	6
1.2 Onderzoek.....	6
1.3 Onderzoek naar zondagopenstelling in Nederland	9
1.4 Leeswijzer	10
2. Huidig gebruik en ervaringen zondagopenstelling	13
2.1 Open op zondag	13
2.2 Ervaringen met de zondagopenstelling	18
3. Toekomstige zondagopenstelling: wensen, voorkeuren en verwachtingen.....	26
3.1 Inleiding.....	26
3.2 Draagvlak en gewenste openingsfrequentie	26
3.3 Mogelijke invulling zondagopenstelling	32
3.4 Verwachte effecten verruiming zondagopenstelling	33
4. Gespreksronde	40
4.1 Inleiding.....	40
4.2 Huidige situatie	40
4.3 Verruiming van de zondagopenstelling	41
4.4 Verwachte effecten	42
5. Conclusie en overwegingen	45
5.1 Conclusie	45
5.2 Overwegingen.....	47

Bijlage 1. Begeleidende brief winkeliers	50
Bijlage 2. Vragenlijst winkeliers.....	53
Bijlage 3. Kaartje voor winkelpersoneel.....	60
Bijlage 4. Vragenlijst winkelpersoneel	62
Bijlage 5. Vragenlijst inwoners	66

1

HOOFDSTUK

Inleiding

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

De raad van de gemeente De Ronde Venen heeft op 5 maart 2015 besloten dat hij een breed draagvlak- en effectenonderzoek wil laten uitvoeren. Op dit moment kent de gemeente drie à vier koopzondagen per jaar. De vierde zondag kan het college aanwijzen, indien eerste en/of tweede kerstdag op een doordeweekse dag valt. Daarnaast mogen de winkels open op tweede paasdag, tweede pinksterdag, Hemelvaartsdag en tweede kerstdag (voor zover deze dag niet op een zondag valt). Verder kent de gemeente een toerismebepaling waardoor winkels in delen van de kern Vinkeveen op zondag open mogen in de periode 1 april tot 1 oktober.

Wat vooraf ging

Op 1 juli 2013 is de gewijzigde Winkeltijdenwet in werking getreden. Deze wet geeft gemeenten de bevoegdheid om zelf te bepalen of winkels op zondag open mogen zijn. Concreet betekent dit dat gemeenten zelf het beleid kunnen bepalen ten aanzien van zondagopenstelling van winkels en zij niet meer aan de motiveringsplicht van de toerismebepaling hoeven te voldoen om winkels op zondag open te laten zijn. Gemeenten bepalen het winkeltijdenregime en de bijbehorende beperkingen.

Vanuit de winkeliersvereniging Shopping Mijdrecht, maar ook kleinere winkeliers en een aantal bouw-, meubel- en supermarkten is nadrukkelijk de wens geuit om de huidige zondagopenstelling te verruimen. In het coalitieakkoord 2014 staat dat er geen raadsvoorstellen voor verruiming van de zondag openstelling van winkels worden gesteund. Echter, de maatschappelijke druk heeft er voor gezorgd dat dit onderwerp prominent op de politieke agenda is gekomen.

Het onderzoek moet uitwijzen of er draagvlak is voor het verruimen van de zondagopenstelling en wat mogelijke economische en maatschappelijke effecten zijn.

1.2 Onderzoek

Het onderzoek bestaat uit enquêtes onder winkeliers, winkelpersoneel en inwoners en uit een gespreksronde met vertegenwoordigers van supermarkten, ondernemersverenigingen en geloofsgemeenschappen in de gemeente De Ronde Venen. Het onderzoek richt zich op de volgende hoofdvraag:

In welke mate is er draagvlak en wat zijn de maatschappelijke effecten en economische effecten van een verruiming van de zondagopenstelling?

De onderstaande drie opties/scenario's vormen het inhoudelijk kader voor het onderzoek:

- A. het behouden van de huidige winkeltijdenverordening;
- B. het beperkt verruimen van de zondagopenstelling op basis van argumenten en maatwerk (branche- en/of gebiedspecifiek);
- C. het verlenen van een volledige vrijstelling van de Winkeltijdenwet waardoor alle winkeliers zelf kunnen bepalen of zij op zondagen open willen gaan.

Winkeliersenquête

Voor het onderzoek onder winkeliers is op basis van het Provinciaal Arbeidsplaatsenregister (PAR) een bestand gemaakt van alle winkeliers in de gemeente De Ronde Venen die vallen onder de winkeltijdenwet. Van de ondernemers in de publieksgerichte commerciële dienstverlening zijn in overleg met gemeente De Ronde Venen alleen kappers, schoonheidsspecialisten en reisbureau meegenomen.

Tankstations, makelaars en banken zijn buiten beschouwing gelaten. Hetzelfde geldt voor horeca en bedrijven gevestigd in een pand met woonfunctie als bestemming.

Uiteindelijk is voor het veldwerk een bestand gebruikt met 217 adressen in de gemeente De Ronde Venen. Daarvan bleek tijdens het veldwerk dat men bij 33 adressen niet terecht kon¹ en dat er aan de andere kant bij 10 andere adressen die niet op de lijst stonden wel een winkel was. Het uiteindelijke aantal uitgezette enquêtes kwam daarmee op 194.

Op vrijdag 10 en zaterdag 11 april hebben veldwerkers van I&O Research vragenlijsten en een begeleidende aanbiedingsbrief van gemeente De Ronde Venen (zie bijlage 1 en 2) aangeboden aan de winkeliers. Tevens hebben zij kaartjes voor de het winkelpersoneel achter gelaten (zie winkelpersoneel hierna). Dezelfde veldwerkers hebben de vragenlijsten op zaterdag 18 april weer opgehaald. Winkeliers hadden de mogelijkheid om de vragenlijst via internet in te vullen (persoonlijke inlogcode in de brief), de vragenlijst via een portovrije retourenvelop terug te sturen of de vragenlijst af te geven aan de veldwerker. Ongeveer de helft van de respons is afkomstig via de post, een kwart is online ingevuld en een kwart is opgehaald bij de ondernemers.

De uiteindelijke respons was 123 (63%). Dit responspercentage is vergelijkbaar met andere winkeliersenquêtes die volgens deze aanpak worden gehouden. Er is bescheiden oververtegenwoordiging van winkeliers uit Mijdrecht (zie tabel 1.1).

Tabel 1.1

Respons winkeliers naar plaats winkel

KERN	RESPONS ABSOLUUT	RESPONS PROCENTUEEL
Abcoude	19	58%
Mijdrecht	69	72%
Vinkeveen	19	66%
Wilnis	11	61%
Overige kernen	5	63%
TOTAAL	123	63%

¹ O.a. vanwege verhuizing, opheffing, of omdat vestiging bij beide bezoeken gesloten was.

De respons onder ondernemers in de branche mode, luxe en vrije tijd is het hoogst (84%). In de andere branches wijkt de respons onderling weinig af, met uitzondering van de categorie 'overig' (o.a. optische artikelen, respons 38%).

Tabel 1.2

Respons winkeliers naar branche

BRANCHE	RESPONS ABSOLUUT	RESPONS PROCENTUEEL
Supermarkten	10	60%
Overig levensmiddelen	31	55%
Mode, luxe en vrije tijd	72	84%
In en om het huis	32	58%
Overige detailhandel	13	38%
Dienstverlening	26	62%
TOTAAL	123	63%

In het rapport zijn diverse uitsplitsingen naar branche opgenomen. Wanneer daarbij gesproken wordt over **dienstverlening** gaat het dus specifiek om de commerciële publieksgerichte dienstverlening zoals kappers, reisbureaus en schoonheidsspecialisten. Tot de branche "**in en om het huis**" horen de tuincentra, bouwmarkten en winkels voor woninginrichting.

Winkelpersoneel

Voor het onderzoek onder winkelpersoneel zijn kaartjes (zie bijlage 3) met een persoonlijke inlogcode voor een online vragenlijst (zie bijlage 4) verspreid op vrijdag 3 en zaterdag 4 april. In totaal zijn 1.156 kaartjes ter plekke uitgedeeld of achtergelaten voor afwezig personeel.

De uiteindelijke respons bedroeg 258, wat neerkomt op 22 procent. Van de aangeschreven winkels is bij benadering bekend hoeveel personeel er werkt. Gecombineerd met de beantwoording door het personeel van de vraag waar de winkel staat waarin men werkt kan de respons naar plaats van de winkel ingeschat worden. De respons is in Vinkeveen aanzienlijk hoger dan in de andere kernen. In Abcoude en de overige kernen is respectievelijk 8 en 3 procent van de uitgedeelde kaartjes daadwerkelijk gebruikt.

Tabel 1.3

Respons personeel naar plaats winkel

	RESPONS ABSOLUUT	RESPONS PROCENTUEEL
Abcoude	19	8%
Overig	1	3%
Mijdrecht	140	22%
Vinkeveen	88	47%
Wilnis	10	20%
TOTAAL	258	22%

Inwonersenquête

Voor de inwonersenquête is gebruik gemaakt van het inwonerpanel van de gemeente De Ronde Venen. De gemeente heeft voorafgaand aan deze peiling een wervingsactie gehouden om meer inwoners in de gelegenheid te stellen de vragenlijst (zie bijlage 5) in te vullen. Vervolgens heeft de gemeente de uitnodigingen verstuurd aan alle panelleden. In totaal betreft het 960 uitnodigingen. De peiling kon tussen 7 april en 26 april worden ingevuld.

Totaal hebben 674 inwoners hebben de vragenlijst ingevuld, wat neerkomt op een respons van 70 procent. Er is per kern een weging toegepast naar leeftijd en geslacht, zodat de uitkomsten representatief zijn voor de gehele bevolking van De Ronde Venen.

Groepsgesprekken

De gesprekken zijn opgezet als semigestructureerde gesprekken van ongeveer één à anderhalf uur over de zondagopenstelling en de effecten van eventuele verruiming van de zondagopenstelling. Doel van de dialoogsessie was het verkrijgen van een zo compleet mogelijk beeld² van hetgeen er leeft in De Ronde Venen bij 'belanghebbenden' van eventuele zondagopenstelling (en niet zozeer een volledig representatief beeld). Voor de sessies is daarom zo breed mogelijk uitgenodigd aan de hand van (officiële) lijsten die door de gemeente ter beschikking zijn gesteld.

De gemeente heeft een aankondiging per e-mail gestuurd naar de genodigden. Vervolgens zijn alle genodigden telefonisch benaderd door I&O Research voor een inventarisatie van geschikte momenten. Op basis hiervan is een definitief moment vastgesteld, welke per mail aan alle genodigden is bevestigd. Alle gesprekken hebben uiteindelijk plaatsgevonden op maandag 20 april 2015.

Opkomst groepsgesprekken

Van de 11 supermarkten zijn er 7 vertegenwoordigd in het groepsgesprek. Van de 7 ondernemersverenigingen zijn er 6 vertegenwoordigd. Van één van de ondernemersvereniging kon niemand aanwezig zijn, hiermee is later telefonisch contact geweest voor het verkrijgen van input.

In totaal zijn namens 6 van de 20 geloofsgemeenschappen vertegenwoordigers bij het groepsgesprek aanwezig geweest. Dit betreft allen christelijke gemeenschappen. Eén van de geloofsgemeenschappen heeft ook per brief de gemeente geïnformeerd over het standpunt ten aanzien van de zondagopenstelling in De Ronde Venen. De genoemde argumenten in deze correspondentie zijn ook meegenomen in dit onderzoek. Daarnaast hebben vertegenwoordigers van drie gemeenschappen per e-mail een reactie gegeven in plaats van bij het groepsgesprek aanwezig te zijn. Ook deze reacties zijn meegenomen. De resterende 11 geloofsgemeenschappen hebben geen gebruik gemaakt van de uitnodiging om bij het groepsgesprek aanwezig te zijn.

1.3 Onderzoek naar zondagopenstelling in Nederland

Veel Nederlandse gemeenteraden hebben de afgelopen twee jaar het besluit genomen de winkeltijden op zondag te verruimen. In een aantal gemeenten gebeurde dat na een draagvlakpeiling onder de bevolking en winkeliers (en soms ook winkelpersoneel). Meestal betrof het gemeenten met beperkte of nog geen zondagopenstelling. Het beeld dat uit draagvlakpeilingen en (tussentijdse) evaluaties naar voren komt, is deels lokaal gekleurd. Bijvoorbeeld omdat een deel van de bevolking principiële bezwaren heeft (en vaak houdt) of juist door de nabijheid van een grote stad, waardoor winkelen op zondag al langere tijd een optie was.

² Reacties die per mail of telefoon binnen kwamen zijn meegenomen in dit beeld.

Er zijn ook overeenkomsten tussen de verschillende draagvlakpeilingen en evaluaties. Allereerst zijn steeds meer Nederlanders de afgelopen jaren op zondag gaan winkelen en dan vaak ook met een hogere frequentie. Dat ligt voor een groot deel in het verlengde van het vergrote aanbod. Verder blijkt draagvlak en ook het gebruik van de zondagopenstelling relatief sterk samen te hangen met leeftijd. Ouderen hebben duidelijk minder behoefte aan zondagopenstelling dan jongeren en werkenden. Een ander duidelijk resultaat is dat de behoefte aan wekelijks supermarktaanbod op zondag groter is dan de behoefte aan wekelijks (recreatief) winkelaanbod. Openstelling op 'eerste' feestdagen (eerste kerstdag, eerste Paasdag, eerste pinksterdag) ziet een meerderheid van het publiek nog niet zo zitten.

Winkeliers blijken vaak wat meer 'verdeeld' dan het winkelend publiek, behalve de supermarkten, die bijna zonder uitzondering enthousiast zijn over openstelling op zondag (inmiddels geldt dat ook voor de budgetsupers). Ook bouwmarkten en tuincentra (die laatste zeker in het seizoen) willen meestal graag open. Bij de overige winkeliers zijn filiaalbedrijven en franchisebedrijven relatief vaak open. Kleinere winkeliers zijn minder vaak open. Verder is duidelijk dat centrumwinkels vaker open zijn dan meer perifere winkels (uitgezonderd de supermarkten). Winkelpersoneel is langs vergelijkbare lijnen verdeeld: jongeren die een baantje bij een supermarkt hebben zijn positiever dan (ouder) personeel van kleinere zaken.

In de praktijk zijn in de gemeenten met zondagsopenstelling dus niet alle winkels elke zondag open. Op meerdere plaatsen is sprake van (zelf-)regulering door centrumondernemers (bijv. de eerste of laatste zondag van de maand open, of twee zondagen in de maand). Het succes daarvan hangt samen met het organiserend vermogen van de winkeliersverenigingen en met heldere communicatie richting winkelend publiek. De verwachting is dat er op termijn sprake is van een 'natuurlijk evenwicht', in de zin dat elke plaats waar sprake is van zondagopenstelling langzamerhand zal toegroeien naar een balans tussen vraag en aanbod.

De economische effecten van zondagopenstelling zijn enigszins diffuus. Nederlanders zijn de afgelopen jaren minder gaan uitgeven aan niet-dagelijkse producten (mode en luxe, vrije tijd, "in en om het huis") en iets meer aan dagelijkse producten (voeding en persoonlijke verzorging). Dat laatste is deels in verband te brengen met prijsstijgingen, maar deels ook te verklaren door het aanbod op zondag. Wat de niet dagelijkse-producten betreft lijkt er een verband te zijn met het publiek waar men van afhankelijk is (bijv. jongeren en werkenden) en de 'trekkracht' op winkelend publiek van buiten de gemeente. Met andere woorden: voor sommige winkels loont het om op zondag open te zijn en voor anderen veel minder. Er zijn uiteraard ook winkels die minder omzet draaien doordat ze niet open zijn en hun concurrenten wel. Overigens heeft het 'succes' van de zondagopenstelling ook een keerzijde: op andere dagen – en met name ook de koopavond – is het in veel gemeenten rustiger geworden in de winkelstraten.

De (mogelijke) effecten van verruimde zondagsopenstelling op overlast voor omwonenden zijn aanwezig (met name parkeren, laden en lossen zijn veelal gereguleerd), maar lijken in de praktijk kleiner dan vooraf 'gevreesd'.

1.4 Leeswijzer

Dit rapport beschrijft in hoofdstuk 2 en 3 de resultaten van de drie enquêtes, gevolgd door de resultaten van de gespreksronde (hoofdstuk 4). Het rapport eindigt met een conclusie en overwegingen welke de gemeente De Ronde Venen kunnen ondersteunen bij de uiteindelijke keuze voor één van de drie vooraf geformuleerde opties (hoofdstuk 5).

De gemeente heeft verschillende brieven en reacties ontvangen van zowel voor- als tegenstanders. Het onderwerp leeft erg in de gemeente. Met deze gevoeligheid wordt rekening gehouden, maar uitkomsten van de enquêtes en interviews zijn leidend.

De percentages in de figuren zijn de afgeronde percentages. In de achterliggende data bevatten de percentages ook decimalen. Het handmatig optellen van de afgeronde percentages in de figuren telt hierdoor niet altijd op tot 100%.

2

HOOFDSTUK

Huidig gebruik en ervaringen zondagopenstelling

2. Huidig gebruik en ervaringen zondagopenstelling

2.1 Open op zondag

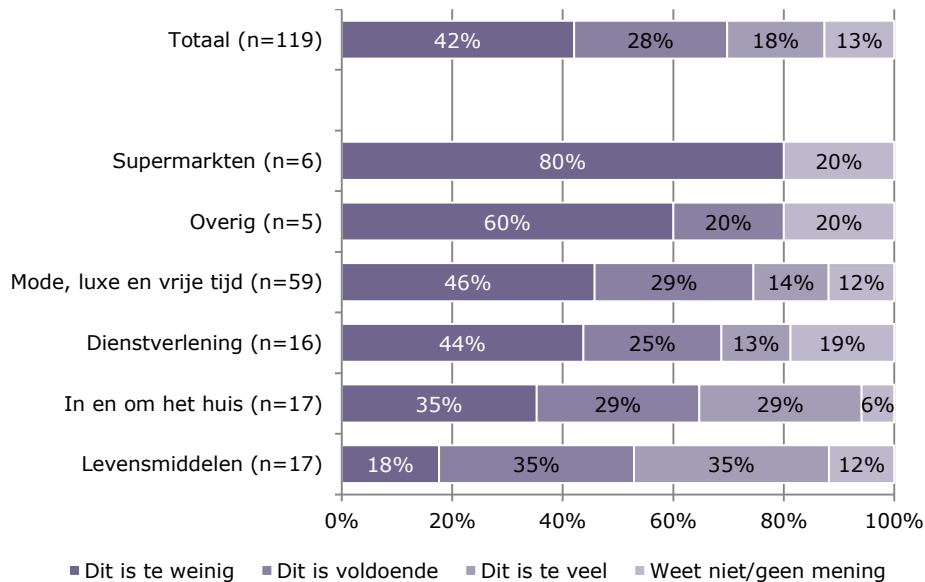
Winkeliers

Praktisch alle ondernemers (95 procent) die hebben meegedaan aan het onderzoek mogen de 'gebruikelijke' 3 á 4 zondagen plus maximaal 4 feestdagen open.

Niet alle ondernemers zijn tevreden over deze frequentie. De meerderheid van de supermarkten en winkeliers in de branche 'overig' vinden het huidige aantal koopzondagen in De Ronde Venen te weinig. Ook in de branches mode, luxe en vrije tijd en de dienstverlening (kappers, reisbureaus) vinden meer ondernemers de frequentie te laag dan te hoog. Van de overige winkeliers in de levensmiddelen (dus exclusief supermarkten) vindt 35 procent het huidige aantal koopzondagen teveel of voldoende.

Figuur 2.1a

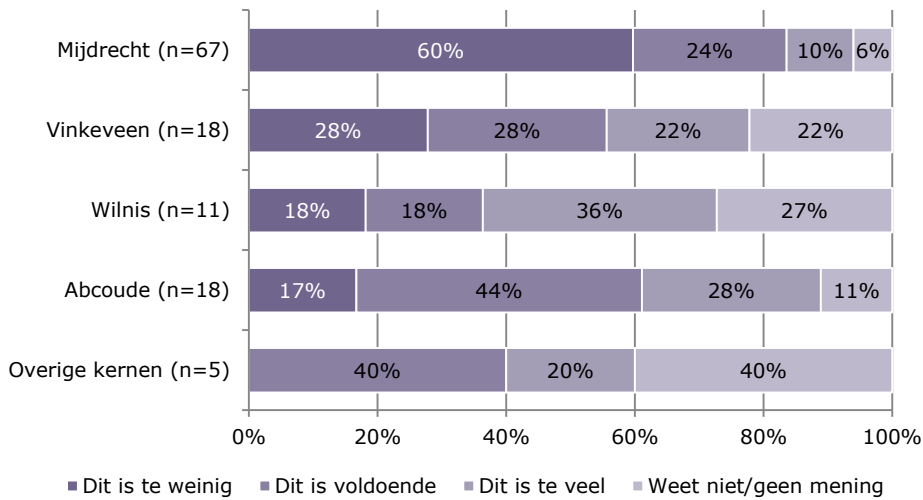
Kunt u een oordeel geven over de huidige frequentie waarmee uw winkel open mag? Naar branche.

Ondernemers in Mijdrecht zijn minder goed te spreken over de huidige zondagopenstelling dan collega-ondernemers in de andere kernen van De Ronde Venen (zie figuur 2.1b). Meer dan de helft van de winkeliers in Mijdrecht vindt dat de winkels onvoldoende vaak genoeg open mogen op zondag. Ook in Vinkeveen zien we méér ondernemers die het aantal te laag vinden dan ondernemers die vinden dat er teveel koopzondagen zijn. In Abcoude is bijna de helft van de ondernemers tevreden met het huidige aantal en zou het aantal koopzondagen volgens de winkeliers eerder minder dan meer mogen zijn.

Figuur 2.1b

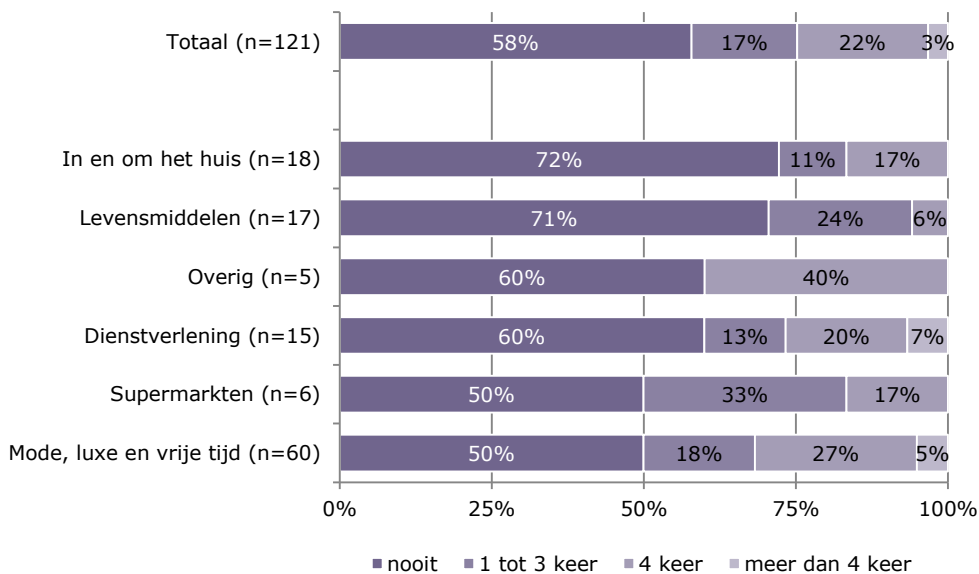
Kunt u een oordeel geven over de huidige frequentie waarmee uw winkel open mag? Naar kern.

Minder dan de helft van de ondernemers heeft in 2014 gebruik gemaakt van de mogelijkheid om op zondag de winkel te openen. Vooral winkels met een assortiment voor "in en om het huis" en levensmiddelen waren weinig open op zondag. De winkels in de branche mode, luxe en vrije tijd waren het vaakst geopend, gevolgd door de supermarkten.

Figuur 2.2a

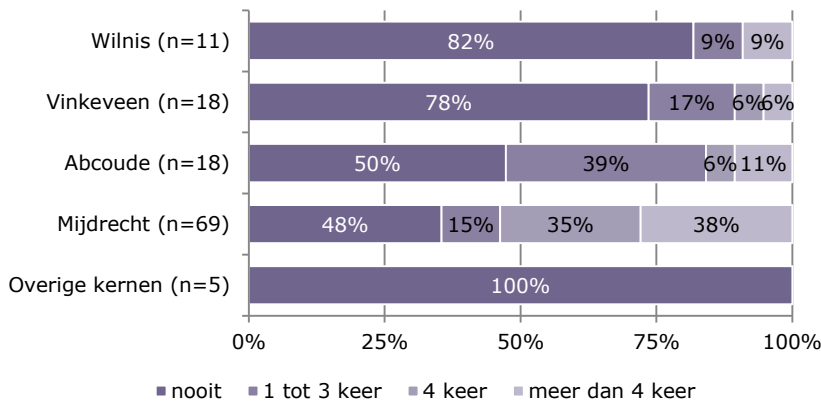
Hoe vaak bent u in 2014 open geweest op zondag? Naar branche.

Ondernemers in Mijdrecht hebben in 2014 het meest gebruik gemaakt van de koopzondag (figuur 2.2b): 35 procent is 4 keer en 38 procent meer dan 4 keer open geweest op zondag. Vier op de tien ondernemers in Abcoude is 1 tot 3 keer open geweest in 2014. In Wilnis, Vinkeveen en de overige kernen heeft meer dan driekwart van de ondernemers géén gebruik gemaakt van de mogelijkheid om open te zijn op zondag.

Figuur 2.2b

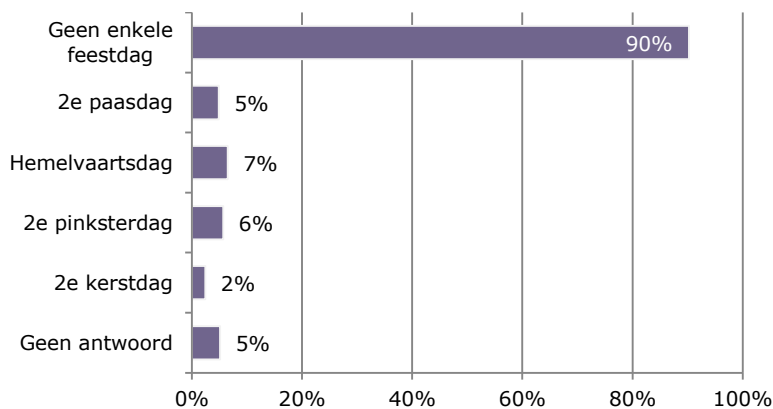
Hoe vaak bent u in 2014 open geweest op zondag? Naar kern.

Van de mogelijkheid om op feestdagen de winkel te openen, is zeer beperkt gebruik gemaakt. In totaal is 90 procent op géén feestdag open geweest. Eén van de supermarkten, winkels met artikelen voor "in en om het huis" en winkels in kleding, luxe en vrije tijd zijn de winkels die op tweede paasdag, Hemelvaartsdag of tweede pinksterdag in 2014 open zijn geweest.

Figuur 2.3

Op welke feestdagen bent u in 2014 geopend geweest? (n=123)

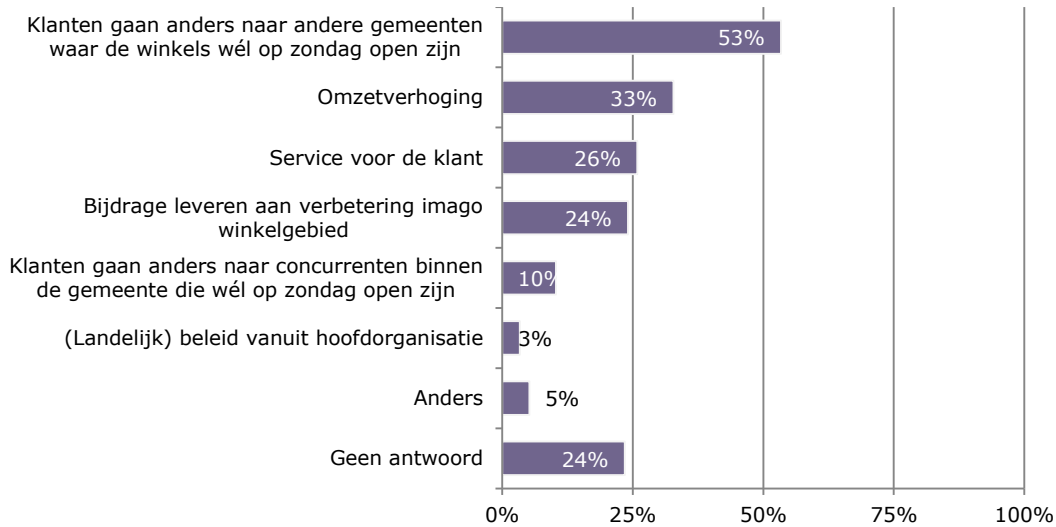
Winkeliers in De Ronde Venen is gevraagd wat de belangrijkste redenen zijn om wel of niet open te zijn geweest op zondag voor wat betreft 2014.

De belangrijkste reden om open te zijn, is voor de ondernemers in De Ronde Venen de 'vrees' dat consumenten anders naar andere gemeenten gaan waar de winkels wel (vaker) op zondag open zijn (zie figuur 2.4). Vooral de supermarkten en dienstverleners die op zondag open zijn geweest, noemen dit argument. Een verhoging van de omzet is voor één op de drie ondernemers reden geweest om in 2014 de deuren te openen op zondag. Dit geldt vooral voor winkeliers in het mode, luxe en vrije tijdsegment en ook voor de supermarkten. Service voor de klant is het derde belangrijkste argument om op zondag open te gaan. Vooral de winkels met artikelen voor "in en om het huis" noemen dit als reden.

Ondernemers in Mijdrecht en Abcoude noemen vaker dan gemiddeld dat het openen van de winkel in 2014 gebeurde om te voorkomen dat klanten anders naar winkels elders zouden gaan.

Figuur 2.4

Wat zijn de belangrijkste redenen dat u in 2014 open bent geweest op een (of meer) zondag(en) en/of feestdag(en)? (n=58)

Nota bene: meerdere antwoorden mogelijk, waardoor totaal niet optelt tot 100%.

Eén op de drie ondernemers die niet open zijn geweest, hebben hiervoor gekozen omdat het in economische zin niet interessant is. Dit is de meest genoemde reden om geen gebruik te maken van de koopzondag. Vooral de ondernemers in de branches overige levensmiddelen en 'in en om het huis' die geen gebruik maken van de koopzondag geven aan dit niet te doen vanuit de overweging dat het economisch niet rendabel is. Sociale redenen zijn voor 23 procent van de winkeliers redenen om de winkel niet op zondag te openen. Ook het belang van zondag als vaste rustdag is een belangrijk argument, genoemd door 22 procent van de ondernemers.

Figuur 2.5

Wat zijn de belangrijkste redenen dat u in 2014 niet open bent geweest op een (of meer) zondag(en) en/of feestdag(en)? (n=65)

Nota bene: meerdere antwoorden mogelijk, waardoor totaal niet optelt tot 100%.

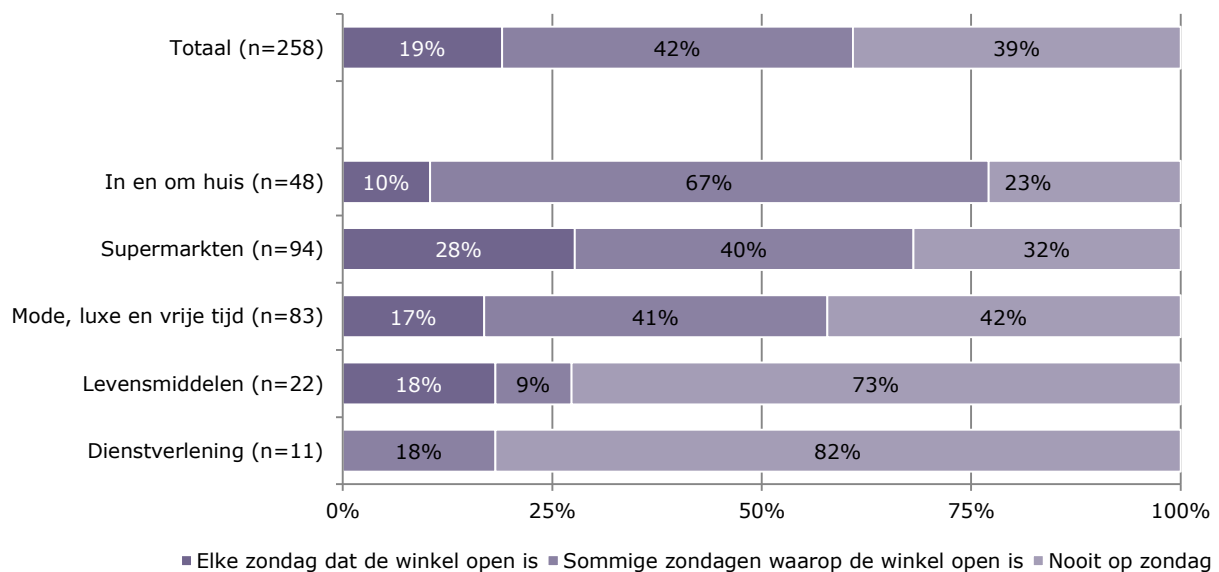
Voor 52 procent van de ondernemers uit Mijdrecht die in 2014 niet open waren, is de belangrijkste reden het economische motief. Sociale redenen en het belang van zondag als vaste rustdag worden relatief vaak genoemd door ondernemers in Abcoude en Wilnis (die niet open zijn geweest in 2014).

Winkelpersoneel

Ongeveer één op de vijf personeelsleden werkt op alle zondagen dat de winkel waarin zij werken open is. Veertig procent werkt nooit op zondag. Met name personeel van dienstverlenende bedrijven (kappers, reisbureaus) werkt nooit op zondag, net als medewerkers van winkels in levensmiddelen. In de winkels voor "in en om het huis" en de supermarkten werkt men het vaakst op zondag.

Figuur 2.6

Werkt u wel eens op zondag?

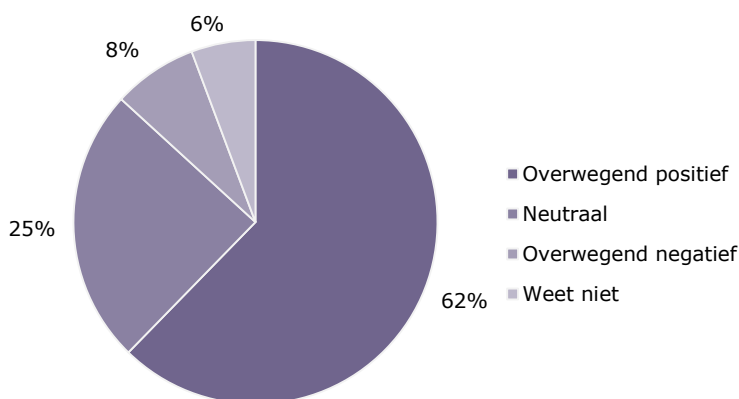
2.2 Ervaringen met de zondagopenstelling

Winkeliers

Over het algemeen zijn de ondernemers die in 2014 open waren op zondag positief over de eigen zondagopenstelling (62 procent). Om op brancheniveau uitspraken te doen, is het aantal waarnemingen per branche te laag. Wel kan (indicatief) worden gesteld dat ondernemers in het mode, luxe en vrije tijd segment alsmede ondernemers met een assortiment voor "in en om het huis" wat meer tevreden zijn. Van de drie supermarkten die open te zijn geweest in 2014, is één overwegend positief, één neutraal en één overwegend negatief. Op kernniveau zien we dat ondernemers in Mijdrecht en Vinkeveen vaker positief en ondernemers in Abcoude vaker neutraal zijn over de eigen zondagopenstelling in 2014.

Figuur 2.7a

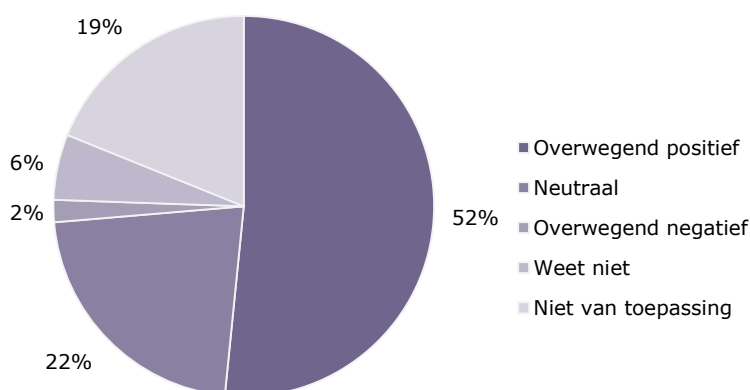
Wat is uw algemene ervaring met de zondagopenstelling van uw winkel? (n=53)

De helft van de personeelsleden is volgens de ondernemers overwegend tevreden over de zondagopenstelling. Daarnaast is 22 procent van de ondernemers neutraal over de ervaringen van het winkelpersoneel. Net als bij de ervaring van de ondernemers zelf zijn er onvoldoende waarnemingen om in te zoomen op branche- en kernniveau.

Figuur 2.7b

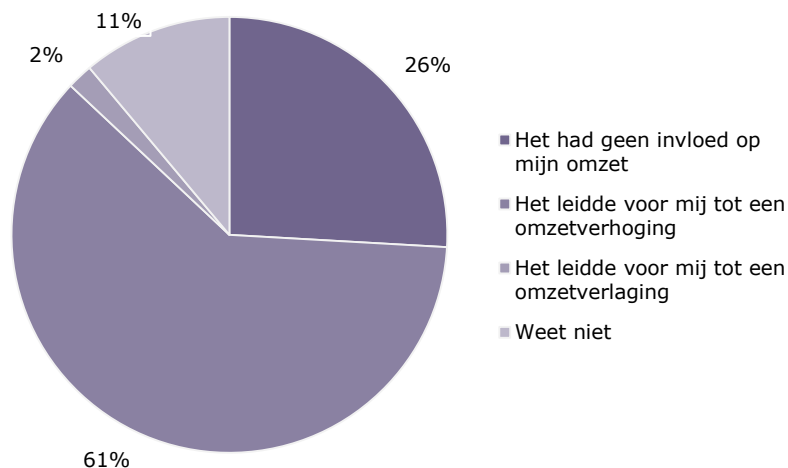
Wat is de algemene ervaring van uw personeel met de zondagopenstelling van uw winkel? (n=53)

Bij 61 procent van de ondernemers die op zondag open zijn geweest, heeft de zondagopenstelling geleid tot een verhoging van de omzet. Ongeveer een kwart heeft geen toe- of afname van de omzet gemerkt. Vooral de supermarkten (n=3) en winkels voor "in en om het huis" (n=7) hebben een omzetverhoging gerealiseerd.

Figuur 2.8

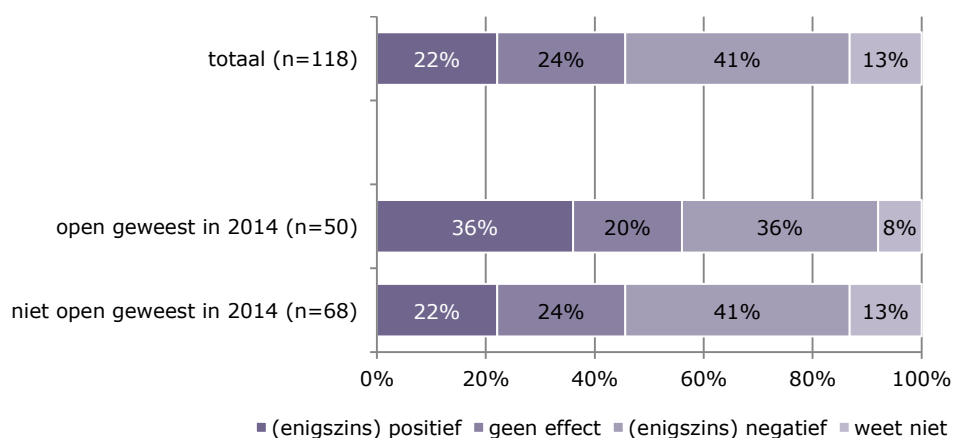
In welke mate hebben de koopzondagen in 2014 invloed gehad op uw omzet? (n=53)

De huidige zondagopenstelling heeft op meer ondernemers een (enigszins) negatief effect (41 procent) dan een positief effect (22 procent) op de beleving van de zondag. Er is wel verschil zichtbaar tussen ondernemers die wel of geen gebruik maken van de mogelijkheden om op zondag open te zijn. Ondernemers die in 2014 weleens open zijn geweest op zondag zien vaker een positief effect op de beleving van de zondag dan ondernemers die op zondag geen gebruik hebben gemaakt van de koopzondag. Mogelijk ervaren ze het toch als een inbreuk op de zondagsrust, gecombineerd met de mogelijke 'druk' dat andere winkeliers wel open zijn. Tussen de kernen en branches zijn geen opvallende verschillen te zien.

Figuur 2.9

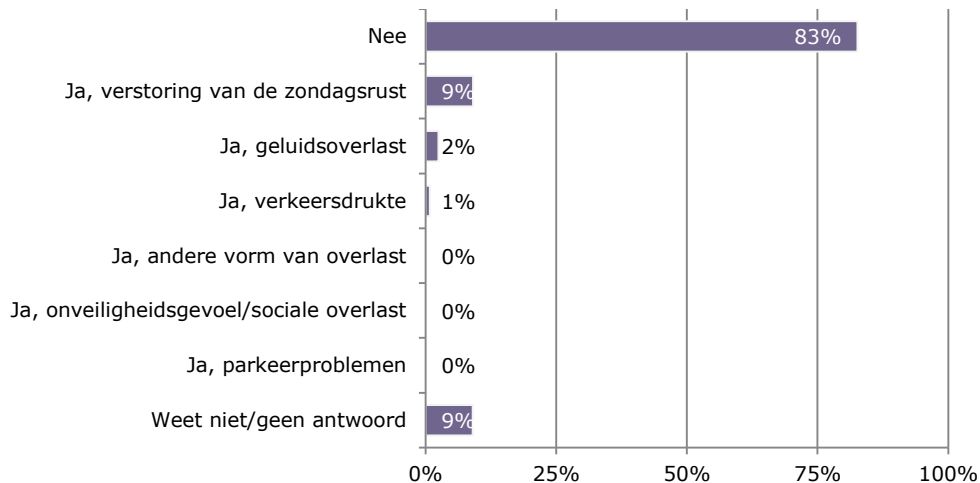
Welk effect heeft de huidige zondagopenstelling in de gemeente op uw beleving van de zondag?

De huidige zondagopenstelling leidt volgens de ruime meerderheid van de ondernemers niet tot overlast in de omgeving van de winkel. Dit verschilt ook niet tussen ondernemers die wel of niet open zijn op zondag. Als er toch sprake is van overlast, gaat dit vooral om een verstoring van de zondagsrust. Deze vorm van overlast wordt genoemd door 9 procent van de ondernemers. Deze ondernemers zijn voornamelijk gevestigd in Abcoude, Wilnis en de overige kernen.

Figuur 2.10

Leidt de huidige zondagopenstelling tot overlast in de omgeving van uw winkel? (n=121)

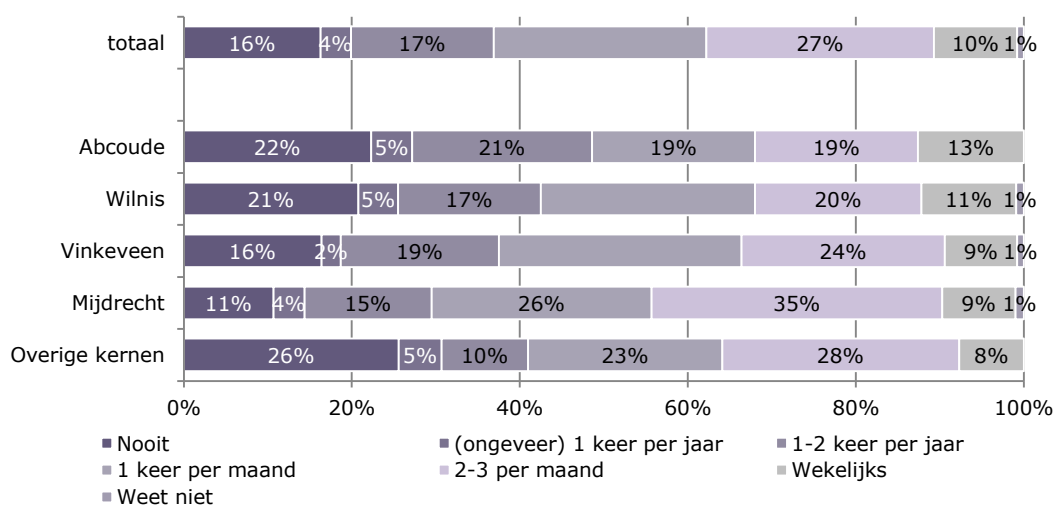
Inwoners

Een ruime meerderheid van 84 procent van de inwoners van De Ronde Venen heeft het afgelopen jaar wel eens winkels op zondag bezocht. De meeste mensen zijn 1 keer (25 procent) of 2-3 keer per maand (27 procent) wezen winkelen of hebben boodschappen gedaan op zondag. Vooral inwoners van Mijdrecht en Vinkeveen bezoeken winkels op zondag.

Inwoners van Mijdrecht bezoeken het vaakst winkels op zondag: 43 procent gaat meer dan 1 keer per maand. Ook vanuit de overige kernen (dus buiten Vinkeveen, Abcoude en Wilnis) bezoekt men relatief vaak winkels op zondag: 36 procent gaat vaker dan eens per maand.

Figuur 2.11

Hoe vaak heeft u het afgelopen jaar op zondag een winkel bezocht in Nederland?

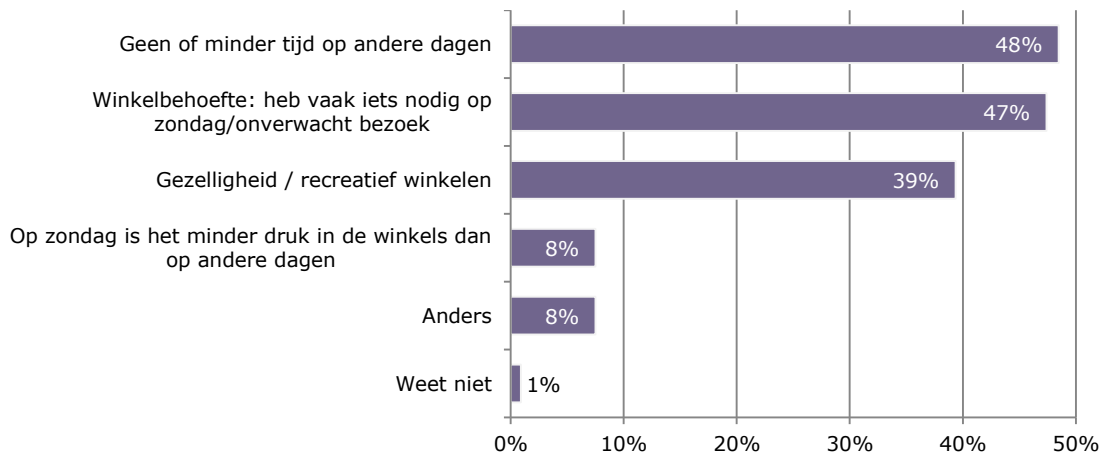

De belangrijkste redenen om op zondag winkels te bezoeken, zijn dat inwoners van De Ronde Venen op de andere dagen van de week geen of minder tijd hebben en dat men vaak iets nodig heeft op zondag. Vier op de tien inwoners gaat winkelen voor de gezelligheid.

Inwoners van Abcoude geven vaker dan gemiddeld aan te gaan winkelen op zondag omdat er op andere dagen minder tijd is. Voor inwoners van Mijdrecht is gezelligheid een belangrijker argument. Vanuit de overige kernen geeft men relatief vaak aan dat men vanwege de winkelbehoefte op zondag een winkel bezoekt of boodschappen doet.

Figuur 2.12

Wat zijn de belangrijkste redenen dat u (wel eens) op zondag winkelt en/of boodschappen doet? (inwoners die het afgelopen jaar nooit een winkel hebben bezocht, n=559)

Nota bene: meerdere antwoorden mogelijk, waardoor totaal niet optelt tot 100%.

Vanuit Abcoude zijn inwoners voor de koopzondag het meest georiënteerd op Amsterdam en Amstelveen. Inwoners van Mijdrecht bezoeken op zondag vooral winkels in Mijdrecht zelf en Uithoorn. Ook noemt 39 procent Amstelveen als laatste bezochte plaats om op zondag te winkelen. Vanuit Wilnis is de oriëntatie op zondag vergelijkbaar met die van Mijdrecht. Inwoners van Vinkeveen gaan vooral naar Amstelveen en Amsterdam. Vanuit de overige kernen is men meer gericht op Uithoorn. Dit betreft vooral inwoners van Amstelhoek en de Hoef.

Tabel 2.1

In welke twee plaatsen heeft u voor het laatst op zondag een winkel bezocht in Nederland?

	ABCOUDE (N=82)	MIJDRECHT (N=263)	VINKEVEEN (N=106)	WILNIS (N=82)	OVERIGE KERNEN (N=28)
Mijdrecht	4%	44%	31%	48%	21%
Vinkeveen	0%	0%	13%	4%	4%
Uithoorn	0%	40%	15%	27%	46%
Amsterdam	80%	24%	42%	34%	29%
Utrecht	5%	5%	8%	11%	7%
Amstelveen	49%	39%	47%	40%	39%
Hoofddorp	1%	19%	12%	5%	18%
Als toerist in het buitenland	6%	4%	3%	1%	0%
Elders	12%	8%	8%	7%	7%

Analyse koopzondagoriëntatie op basis van Koopstromenonderzoek

Inwoners van De Ronde Venen zijn voor het winkelen en/of boodschappen doen op zondag veelal georiënteerd op plaatsen buiten de eigen gemeente. Dit blijkt ook uit het meest recente Koopstromenonderzoek dat I&O Research in opdracht van de Provincie Utrecht heeft uitgevoerd in de provincie Utrecht (december 2014).

Tabel A presenteert de ontwikkeling van de oriëntatie op de supermarkt op zondag tussen 2011 en 2014. Inwoners van alle kernen van De Ronde Venen bezoeken in 2014 vaker een supermarkt op zondag dan in 2011.

Ook het gebruik van de koopzondag door inwoners van De Ronde Venen is in de afgelopen jaren toegenomen. Vooral in Vinkeveen en Mijdrecht is het aandeel frequente koopzondag-bezoekers toegenomen (tabel B).

Bestedingen

Tussen 2011 en 2014 zijn de bestedingen in de niet-dagelijkse sector door inwoners van De Ronde Venen in Mijdrecht licht afgenomen (-8 procent). Deze bestedingen zijn voornamelijk ten goede gekomen aan online aankopen. Ook bestedingen door inwoners van Vinkeveen in Vinkeveen zelf zijn iets gedaald (-9 procent) en ten goede gekomen aan Uithoorn en Amstelveen.

In het dagelijks segment is de binding aan Vinkeveen en Wilnis licht afgenomen. Er is wat meer afvloeiing naar Uithoorn en Amstelveen, maar de verschillen zijn beperkt.

Tabel A

Ontwikkeling aandeel inwoners dat wel eens en frequent (minstens twee keer per maand) een supermarkt bezoekt op zondag (2011-2014)

	2011		2014	
	wel eens	frequent	wel eens	frequent
Abcoude	32%	7%	47%	16%
Amstelhoek*	63%	15%	100%	60%
Baambrugge*	16%	2%	27%	9%
De Hoef*	28%	0%	50%	0%
Mijdrecht	23%	1%	49%	8%
Vinkeveen	20%	4%	56%	17%
Waverveen*	27%	0%	57%	0%
Wilnis	24%	3%	44%	16%

* beperkt aantal waarnemingen

Tabel B

Ontwikkeling aandeel inwoners dat wel eens en frequent (minstens twee keer per maand) gebruik maakt van een koopzondag (2011-2014)

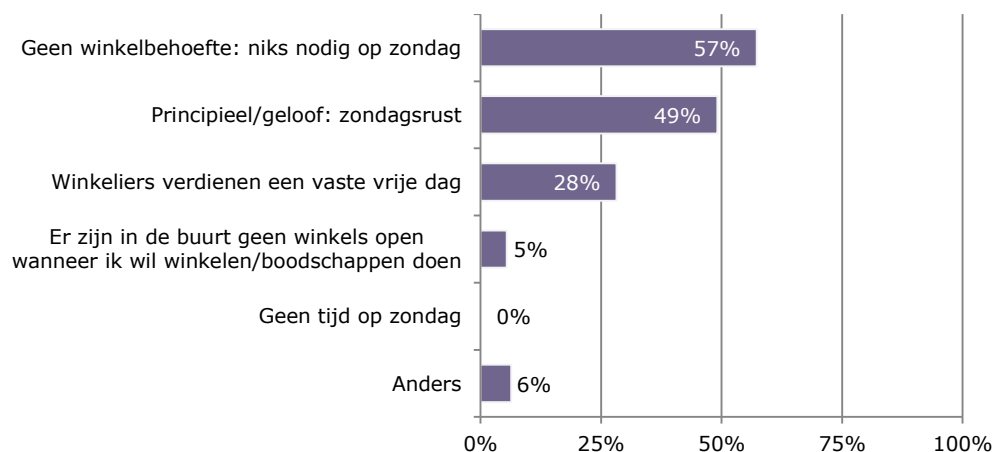
	2011		2014	
	wel eens	frequent	wel eens	frequent
Abcoude	53%	6%	70%	16%
Amstelhoek*	67%	11%	100%	60%
Baambrugge*	37%	5%	64%	18%
De Hoef*	44%	0%	75%	0%
Mijdrecht	54%	2%	73%	16%
Vinkeveen	44%	2%	69%	19%
Waverveen*	41%	0%	71%	0%
Wilnis	48%	3%	58%	14%

* beperkt aantal waarnemingen

Een deel van de inwoners van Ronde Venen (dit gaat om 16 procent, zie figuur 2.11) bezoekt nooit winkels op zondag. De belangrijkste reden om nooit winkels te bezoeken op deze dag, is dat men op zondag niets nodig heeft. Hierna volgt het belang van de zondagsrust als reden om niet op zondag te winkelen.

Figuur 2.12

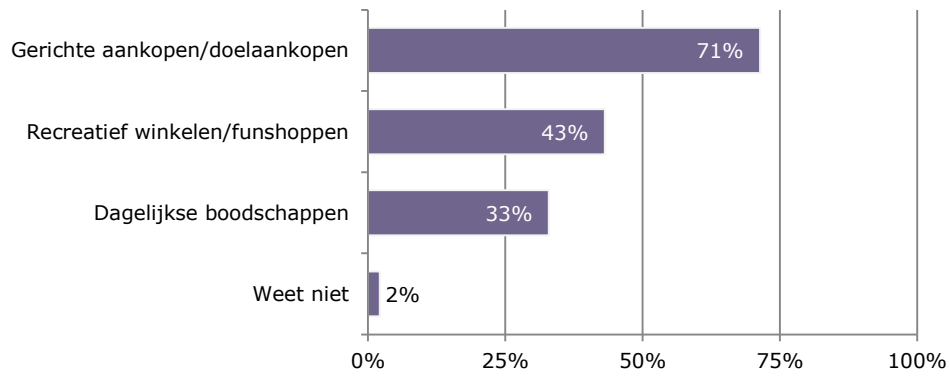
Wat zijn de belangrijkste redenen dat u nooit winkelt en/of boodschappen doet op zondag? Inwoners die het afgelopen jaar nooit een winkel bezochten in Nederland.

Op zondag gaan de meeste inwoners (71 procent) op pad voor gerichte aankopen of doelaankopen. Eén op de drie doet meestal de dagelijkse boodschappen wanneer ze op zondag winkels bezoeken. De meest bezochte plaatsen van deze inwoners zijn Uithoorn en Amsterdam.

Figuur 2.13

Doet u op zondag meestal dagelijkse boodschappen of gaat u dan juist (recreatief of gericht) winkelen?

Nota bene: meerdere antwoorden mogelijk, waardoor totaal niet optelt tot 100%.

3

HOOFDSTUK

Toekomstige zondagopenstelling: wensen, voorkeuren en verwachtingen

3. Toekomstige zondagopenstelling: wensen, voorkeuren en verwachtingen

3.1 Inleiding

In het vorige hoofdstuk zijn de ervaringen met het huidige winkeltijdenregime, voor wat betreft de zondag, voor de drie primair betrokken partijen behandeld. In dit hoofdstuk zoomen we in op de wensen voor de toekomst. Welke zondagopeningsfrequentie wensen winkeliers en inwoners, en wat zijn achterliggende motiveringen. En wat is de voorkeur van winkelpersoneel?

3.2 Draagvlak en gewenste openingsfrequentie

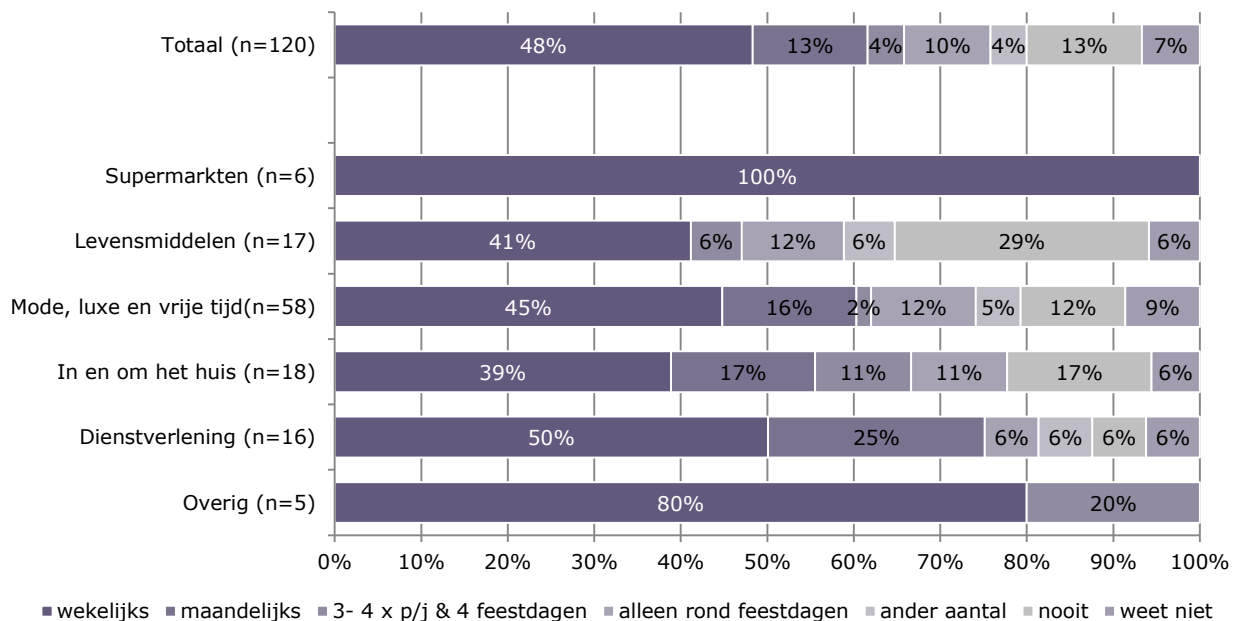
Winkeliers

Winkeliers is specifiek gevraagd naar hoe vaak alle winkels in De Ronde Venen wat hun betreft de winkeldeuren mogen openen en hoe vaak ze zelf met hun eigen winkel op zondag open zouden willen.

In totaal vindt 48 procent van de ondernemers dat wat hen betreft winkels in De Ronde Venen wel wekelijks op zondag open mogen. Dertien procent geeft de voorkeur aan maandelijks zondagopenstelling van winkels. Ondernemers in de levensmiddelenbranche kiezen relatief vaak voor het nooit openstellen van winkels op zondag. Alle supermarkten geven de voorkeur aan een wekelijkse zondagopenstelling (in het algemeen).

Figuur 3.1a

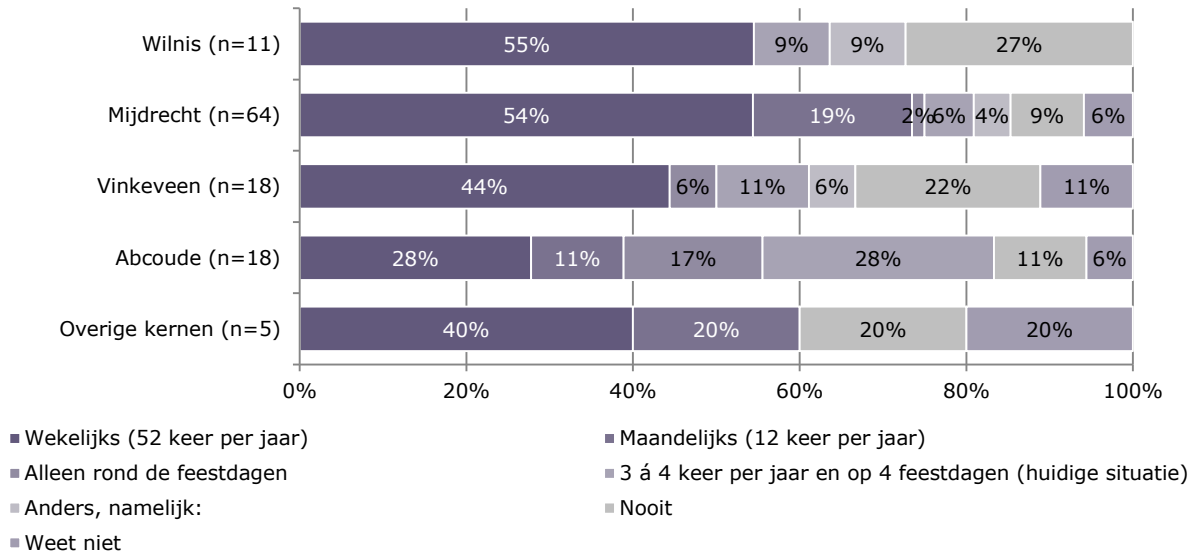
Hoe vaak zouden alle winkels wat u betreft op zondag open mogen zijn?

De meerderheid van de ondernemers in Wilnis en Mijdrecht geeft de voorkeur aan wekelijkse zondagopenstelling van alle winkels. In Wilnis zegt ook 27 procent dat de winkels bij voorkeur nooit open zijn op zondag. Dit geldt ook voor 22 en 20 procent van de ondernemers in Vinkeveen en de overige kernen.

Figuur 3.1b

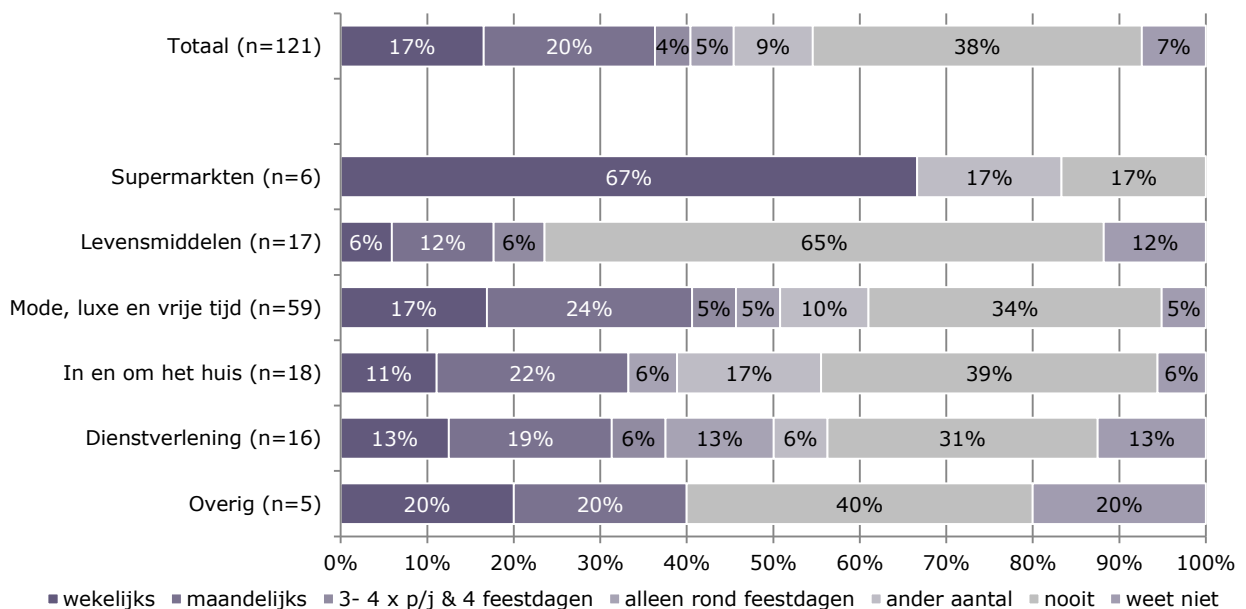
Hoe vaak zouden alle winkels wat u betreft op zondag open mogen zijn?

Een derde van de ondernemers wenst voor de eigen winkel een ruimere zondagopenstelling dan momenteel het geval is (figuur 3.2). Zo wil 17 procent wel wekelijks open en 20 procent vindt maandelijks een gewenste frequentie. Ruim een derde (38 procent) wil zelf nooit open. Binnen de dagelijkse sector is duidelijk onderscheid tussen de supermarkten en de overige levensmiddelen. Supermarkten willen in meerderheid elke week open; de overige levensmiddelen winkeliers willen juist nooit open. Bij de niet-dagelijkse branches zijn de verschillen minder groot.

Figuur 3.2a

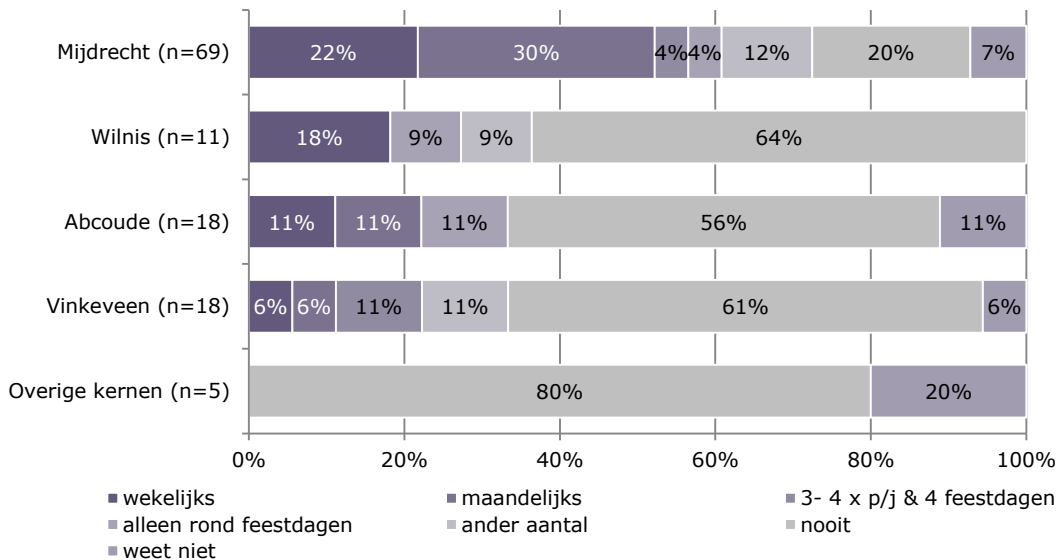
Hoe vaak zou u uw winkel willen openen op zondag?

Binnen de gemeente De Ronde Venen lijken winkeliers in Mijdrecht meer behoefte te hebben aan een hoge(re) openingsfrequentie dan in de overige kernen. Zo wil in Mijdrecht 22 procent wekelijks en 30 procent maandelijks op zondag open, terwijl er in de andere kernen vaker voor wordt gekozen om nooit open te gaan op zondag.

Figuur 3.2b

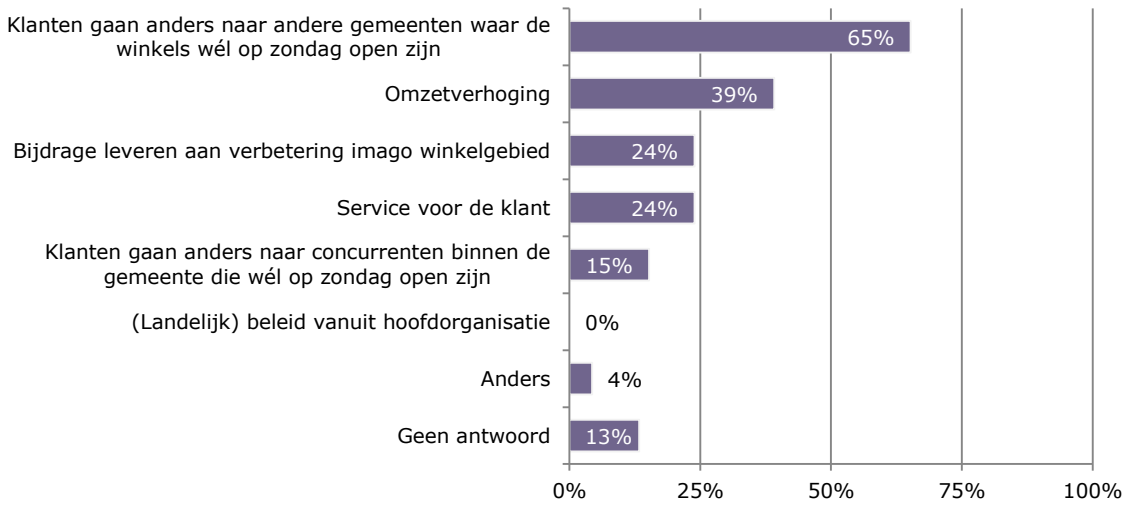
Hoe vaak zou u uw winkel willen openen op zondag?

Aan de winkeliers die wekelijks of maandelijks op zondag open willen zijn, is gevraagd naar waarom men vaker open wil op zondag (figuur 3.3). Duidelijk het meest genoemde motief is het beperken van de omzetafvloeiing. Een hogere openingsfrequentie op zondag kan voorkomen dat klanten op zondag in andere plaatsen inkopen gaan doen, zo is hun oordeel. Daarnaast noemt 39 procent ook omzetverhoging als reden voor de wens vaker op zondag open te mogen. Op hoofdlijnen komt het beeld redelijk overeen met de opgegeven motieven van ondernemers die in 2014 (ook) open zijn geweest op zondag (zie figuur 2.4), al zijn de motieven 'voorkomen van omzetafvloeiing' en het 'creëren van omzetverhoging' verhoudingsgewijs hier wat vaker genoemd.

Figuur 3.3

Redenen om vaker op zondag open te willen.

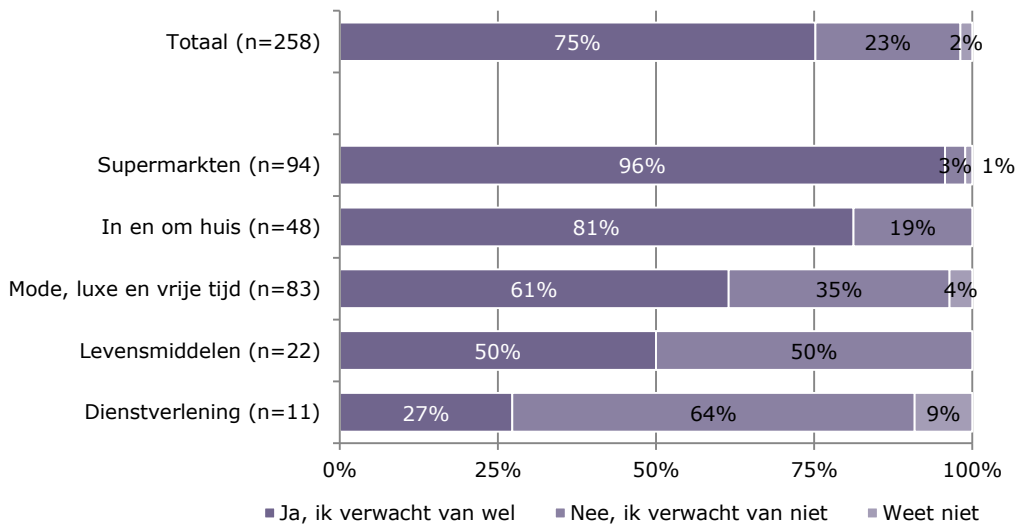

Winkelpersoneel

Veel van de personeelsleden die hebben meegewerkt aan het onderzoek verwachten dat wanneer de mogelijkheden voor zondagopenstelling in De Ronde Venen worden verruimd de winkel waar ze werken mee zal gaan en dus vaker op zondag op zal zijn (75 procent). Er is wel onderscheid naar branchegroep.

Figuur 3.4

Stel dat de winkels in De Ronde Venen vaker open zouden mogen (het is niet verplicht), denkt u dat de winkel waar u werkt vaker open gaat?

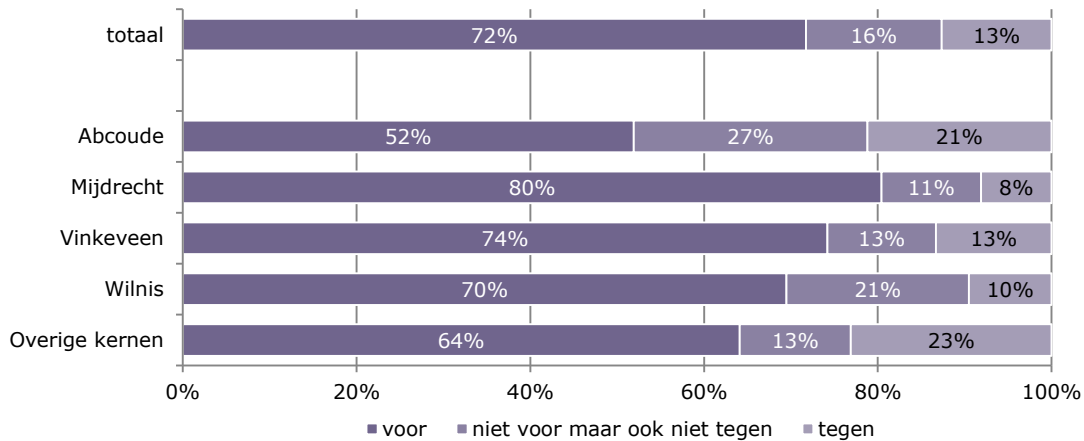

Inwoners

De meeste inwoners van De Ronde Venen zijn voorstander van een verruiming van de openstellingsmogelijkheden van winkels op zondag. In totaal is 72 procent voor en 13 procent tegen. In alle kernen is een ruime meerderheid voor verruiming. Alleen in Abcoude zijn de meningen meer verdeeld en zijn de voorstanders nipt in de meerderheid.

Figuur 3.5

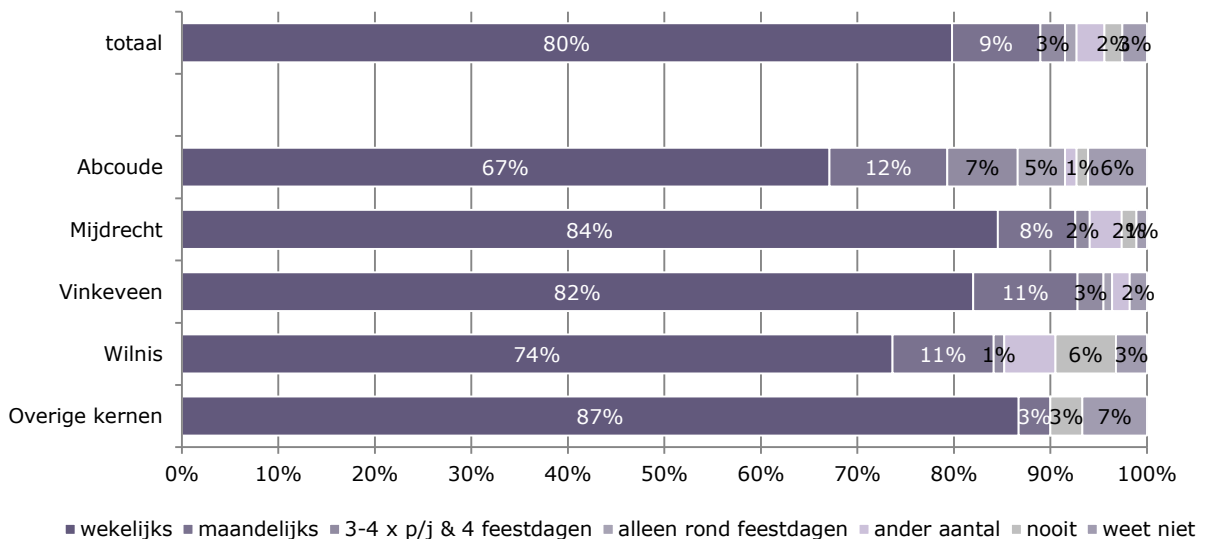
Mate waarin inwoners voor of tegen een verhoging van de frequentie van zondagopenstelling zijn.

Gevraagd naar de gewenste openingsfrequentie van winkels, geven de meeste respondenten aan dat supermarkten en bouwmarkten/tuincentra wat hen betreft wel wekelijks open mogen. Bij de overige winkels is dat aandeel lager, maar nog altijd meer dan de helft. In aansluiting op het wat minder grote draagvlak voor verruiming van de zondagopenstelling (figuur 3.5) is het aandeel dat voor wekelijkse zondagopenstelling is in Abcoude wat kleiner dan in de overige kernen van De Ronde Venen.

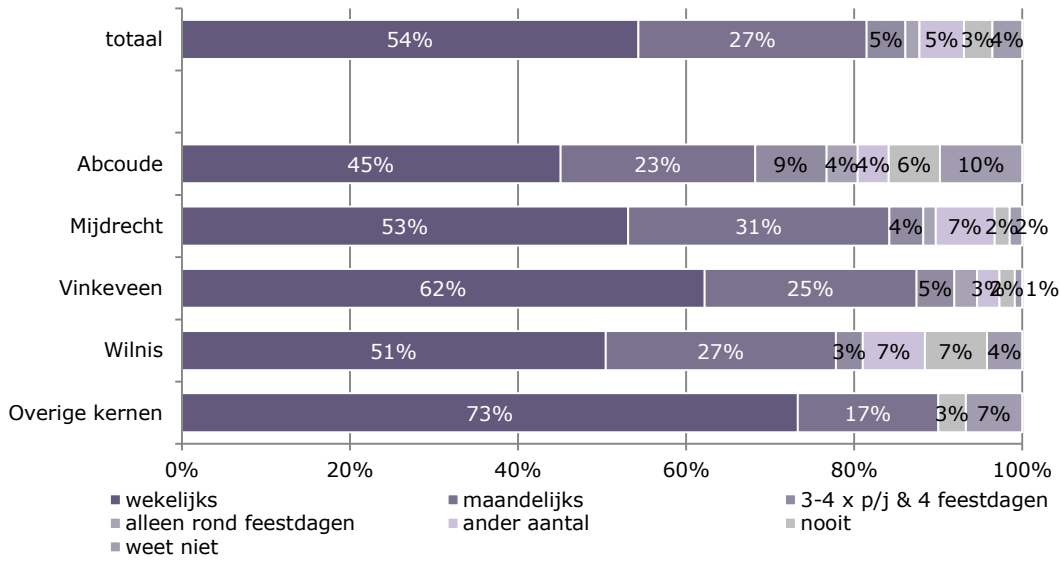
Figuur 3.6

Hoe vaak zou u willen dat de supermarkten en bouwmarkten/tuincentra op zondag open zijn?

Figuur 3.7

Hoe vaak zou u willen dat de 'overige winkels' op zondag open zijn?

Wanneer eventueel gekozen wordt voor verruiming van de openstelling van winkels op zondag in De Ronde Venen zeggen 8 op de 10 inwoners ook gebruik te zullen maken van deze ruimere mogelijkheden om op zondag winkelinkopen te doen. Logischerwijs zijn dit vooral inwoners die ook hebben aangegeven dat naar hun voorkeur winkels frequent op zondag open zijn (wekelijks/maandelijks). In lijn met de overige uitkomsten is in Abcoude het percentage dat heeft aangegeven eventueel gebruik te maken van verruimde winkelmogelijkheden op zondag het laagst (70 procent).

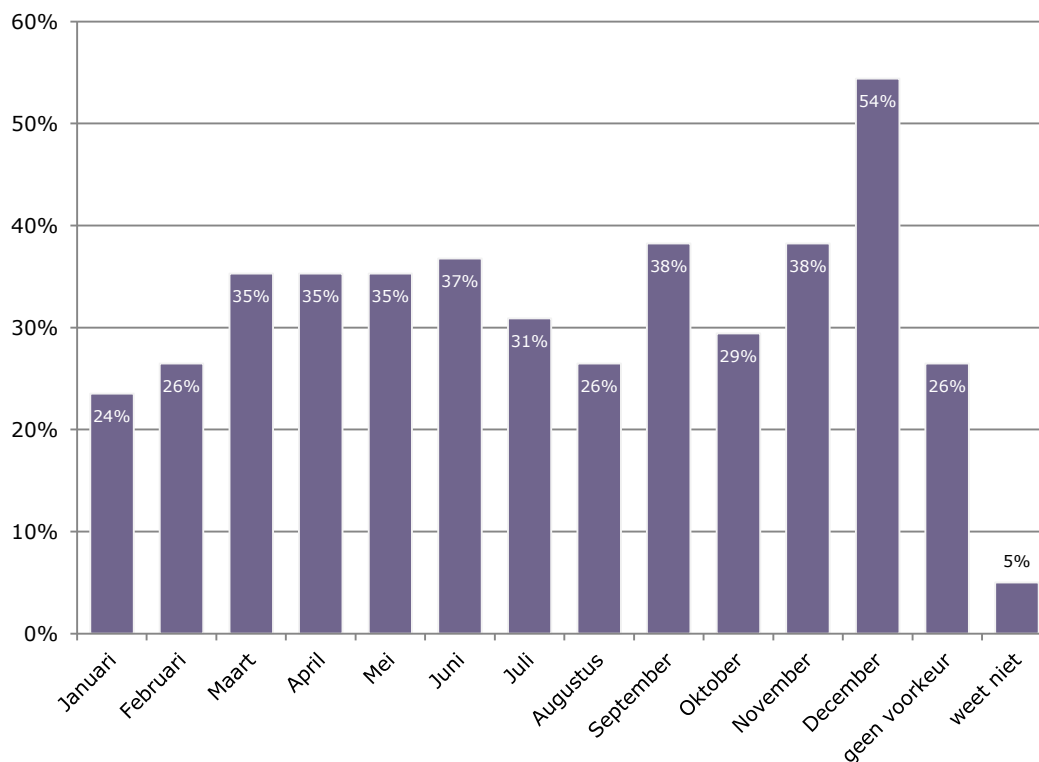
3.3 Mogelijke invulling zondagopenstelling

Winkeliers

Winkeliers die (wel eens) open willen op zondag hebben kunnen aangeven welke perioden (maanden) de voorkeur heeft qua zondagopenstelling. Gemiddeld gezien gaat de meeste voorkeur uit naar voor- en najaar en december. Een kwart heeft geen specifieke voorkeur, wat ook mede te maken zal hebben met de wens voor een wekelijkse/maandelijkse openstelling.

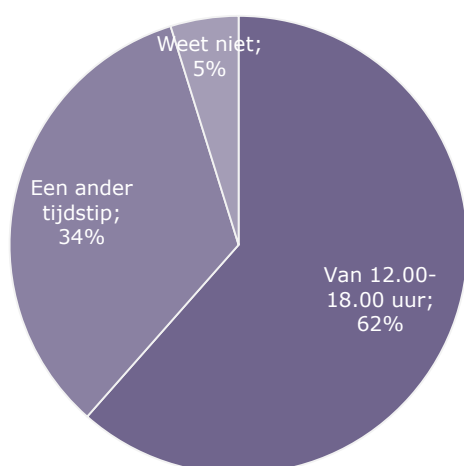
Figuur 3.8

Voorkeursperioden winkeliers, uitgesplitst naar maand.

Figuur 3.9

Voorkeuren winkeliers ten aanzien van de winkeltijden op zondag.

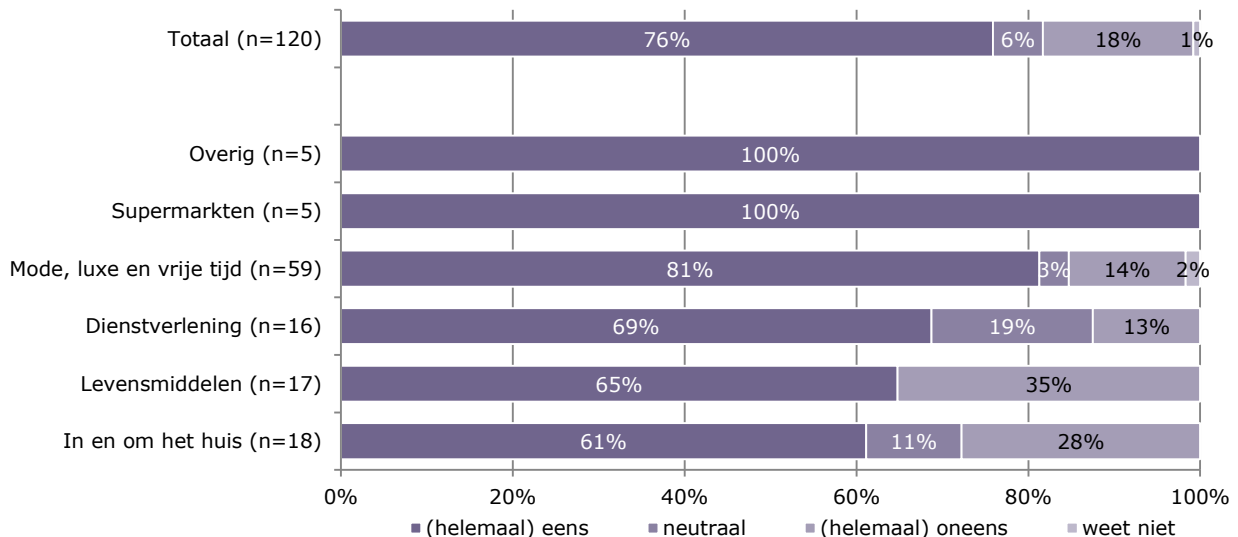

Tweederde van de winkeliers die op zondag open willen geven als gewenst tijdstip van 12.00 tot 18.00 uur op. Een derde noemt een andere openingstijd. Meest genoemd daarbij is de periode van 12.00 tot 17.00 uur. Eén ondernemer geeft aan langer open te willen gaan, namelijk van 8.00 tot 22.00 uur. Enkele winkeliers geven bij de optie 'een ander tijdstip, namelijk' aan dit over te willen laten aan de winkeliers zelf (vrij bepalen).

In aansluiting hierop: veel winkeliers zijn deze mening toegedaan. Zo vindt 76 procent dat de gemeente de winkeltijden vrij zou moeten geven en dit door de winkeliers zelf laten bepalen. Er is enig verschil zichtbaar tussen de branchegroepen. De groep winkeliers die tot de 'overige levensmiddelen' behoren zijn het vaakst met deze stelling oneens (35 procent). En ook in de groep "in en om het huis" is een minder grote groep het eens met de stelling (maar nog altijd wel een ruime meerderheid).

Figuur 3.10

Oordeel over stelling: 'De gemeente moet zich niet bemoeien met de koopzondagen en deze volledig vrijgeven. Ondernemers bepalen zelf of ze open gaan en welke zondagen ze open gaan'.

Er is verschil tussen de mening van winkeliers in Mijdrecht en winkeliers in de overige kernen van De Ronde Venen. In Mijdrecht is 84 procent het (helemaal) eens met de stelling en dus voorstander van het vrijgeven van de zondagopenstelling, tegen 65 procent gemiddeld daarbuiten. Vooral in Abcoude is de steun voor deze stelling minder groot (56 procent is het met de stelling eens).

De gegeven toelichtingen variëren. Voorstanders geven aan dat winkeliers prima in staat zijn – en dat ook zelf moeten kunnen bepalen – wat de economisch en maatschappelijk verantwoorde winkeltijden zijn en dat dit past bij (de verantwoordelijkheid voor) vrij ondernemerschap. Ook passen de regels niet meer in deze tijd, met steeds meer 24/7 mogelijkheden en veranderend koopgedrag. Tegenstanders vrezen onder meer dat zonder de regels alleen de grootschalige winkeliers (kunnen) profiteren en wijzen op het belang en de waarde van de zondag als rustdag.

3.4 Verwachte effecten verruiming zondagopenstelling

Winkeliers

Winkeliers in De Ronde Venen kregen in de enquête de mogelijkheid aan te geven of bij een eventuele verruiming van de zondagopenstelling nog andere effecten zullen optreden. Tweederde van de winkeliers die hebben deelgenomen aan het onderzoek heeft gebruik gemaakt van deze mogelijkheid en heeft een reactie opgegeven.

Winkeliers die voorstander zijn van wekelijkse/maandelijkse openstelling (dus voor verruiming) noemen onder meer:

- Levert meer gezelligheid en reuring in het dorp op
- Is ook goed voor de toeristen
- Men heeft niet meer op zondag naar buurgemeenten / betere concurrentiepositie
- Heeft een positieve bijdrage aan het imago
- En kan ook bijdragen aan de werkgelegenheid

Bij de winkeliers die meer voor een gematigde openstelling zijn, bijvoorbeeld alleen rondom de feestdagen of de huidige situatie wel goed vinden, zijn de toelichtingen meer uiteenlopend. Sommigen zijn positief in de zin dat het ook een service is richting de klanten. Anderen zijn meer behoudend en verwachten vooral een omzetverschuiving of denken dat dit vooral iets is voor grotere plaatsen.

Winkeliers die niet op zondag open willen, verwachten vooral ook negatieve effecten zoals een omzetsdaling op andere dagen en omzetverlies voor de kleine, zelfstandige winkeliers met nog meer leegstand als mogelijk risico. Daarnaast worden ook het verlies aan zondagsrust als een nadelig effect benoemd.

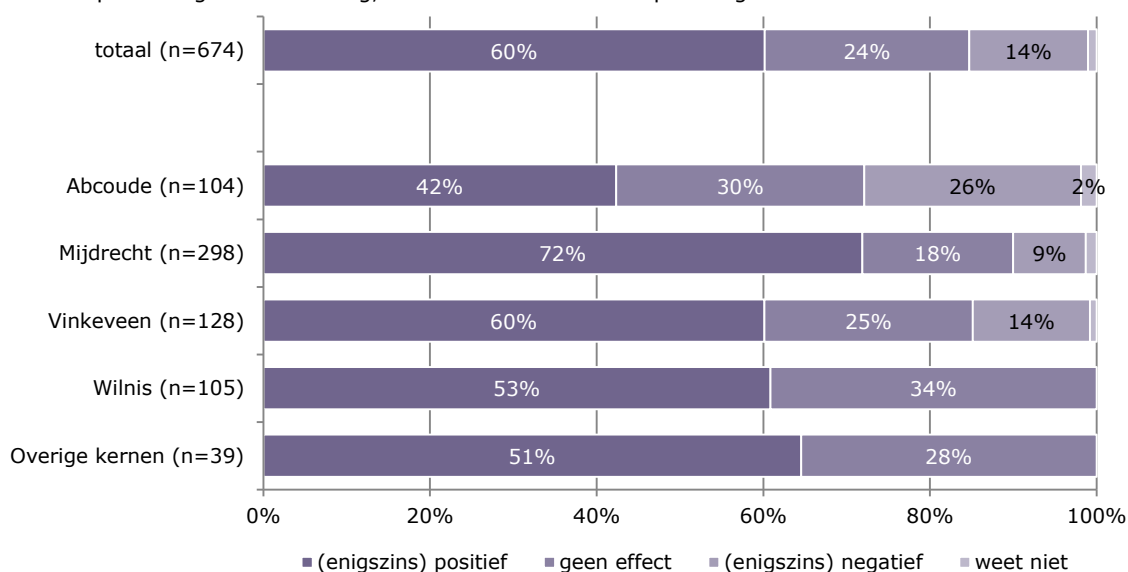
Afsluitend is winkeliers de mogelijkheid geboden nog opmerkingen of overige aanvullingen te plaatsen. De winkeliers die hiervan gebruik hebben gemaakt doen veelal een oproep om de winkeltijden vrij te geven en winkeliers zelf te laten beslissen. Ook wordt gevraagd om snel besluit.

Inwoners

Ook aan inwoners van De Ronde Venen is gevraagd wat de mogelijke invloed zal zijn van een meer frequente openstelling van winkels op zondag. Meer dan de helft (60 procent) verwacht een positief effect op de zondag beleving. Aan de andere kant verwacht 14 procent een negatief effect. Uitgesplitst naar kern is te zien dat in Abcoude de meningen het meest verdeeld zijn, terwijl in Mijdrecht de grootste meerderheid een positieve bijdrage aan de zondag beleving verwacht.

Figuur 3.11

Invloed op beleving van de zondag, wanneer winkels vaker open mogen in De Ronde Venen.

Inwoners tot 45 jaar verwachten vaker een positief effect dan oudere inwoners van De Ronde Venen. Ouderen geven vaker aan geen effect te verwachten. Het aandeel dat een negatieve invloed op de zondag beleving verwacht verschilt weinig naar leeftijd.

Concrete overlastverwachtingen kunnen er toe bijdragen dat inwoners niet direct voorstander zijn van een verruiming van de zondagopenstelling. Als we kijken naar De Ronde Venen dan geeft in totaal gemiddeld 88 procent aan geen overlast in de directe woonomgeving te verwachten wanneer winkels vaker op zondag open zullen zijn. In Mijdrecht is dit aandeel het hoogst (94 procent) en in Abcoude het laagst (72 procent).

Overlastvormen waarvoor men het meest bevreesd is, zijn parkeerproblemen en verkeersdrukte. Geluidsoverlast is aanvullend met name ook in Abcoude genoemd.

Tabel 3.1

In welke mate wordt overlast in de directe woonomgeving verwacht, wanneer winkels vaker open mogen.

	ABCOUDE	MIJDRECHT	VINKEVEEN	WILNIS	OVERIGE KERNEN	TOTAAL
Nee	72%	94%	90%	90%	87%	88%
Ja, parkeerproblemen	14%	2%	2%	3%	5%	5%
Ja, verkeersdrukte	20%	2%	5%	3%	3%	6%
Ja, geluidsoverlast	11%	2%	2%	4%	3%	4%
Ja, onveiligheidsgevoel/sociale overlast	3%	2%	4%	1%	3%	2%
Ja, andere vorm van overlast	3%	0%	2%	2%	0%	1%
Weet niet	1%	1%	1%	2%	5%	1%

Net als de winkeliers hadden ook de inwoners in de enquête de mogelijkheid een afsluitende suggestie of opmerking te plaatsen over dit thema. Bijna de helft van de geënquêteerden heeft ook een reactie gegeven. Ook hier is duidelijk een onderscheid zichtbaar tussen voor- en tegenstanders van een verdere verruiming. Voorstanders geven bijvoorbeeld nogmaals aan dat ondernemers de ruimte & keuze moet worden geboden, dat gekeken en geluisterd moet worden naar wat de klant wil, dat je als gemeente met de tijd mee moet gaan, en dat het (met name voor Mijdrecht) de positie van het centrum zal verbeteren. Degenen die geen voorkeur hebben voor verdere verruiming van de zondagopenstelling relateren dit vooral aan de zondagsrust, zowel uit religieuze als niet-religieuze overwegingen.

Winkelpersoneel

Naast de zondagbeleving van winkeliers en inwoners heeft de keuze voor vaker open zijn op zondag gevolgen voor winkelpersoneel. Veel van de geënquêteerde werknemers verwachten dat bij een verruimde openstelling de winkelier of filiaalhouder hen zal vragen (meer) op zondag te werken (79 procent). Bijna de helft verwacht ook een absolute toename van het aantal werknemers in de winkel.

Tabel 3.2

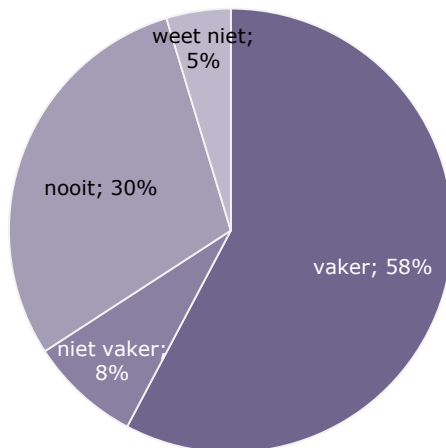
Stel dat de winkel waar u werkt open gaat op zondag, verwacht u dan ...

STELLING	AANDEEL JA
Een toename van het aantal werknemers in de winkel	47%
Een verschuiving van vast naar flexibel personeel	25%
Vermindering van de kwaliteit van het werk door minder ervaren personeel	16%
Dat mijn werkgever aan me zal vragen op zondag te werken	79%
Dat mijn werkgever me zal verplichten op zondag te werken	10%

Met name werknemers die werken in grote(re) winkels – supermarkten en branchegroep “in en om het huis” – geven relatief vaak aan te verwachten dat bij een keuze voor openstelling op zondag het aantal collega’s zal toenemen en dat ze zelf gevraagd zullen worden voor werken op zondag. In de overige branchegroepen zijn deze percentages lager.

Figuur 3.12

Bereidheid winkelpersoneel (vaker) werken op zondag.

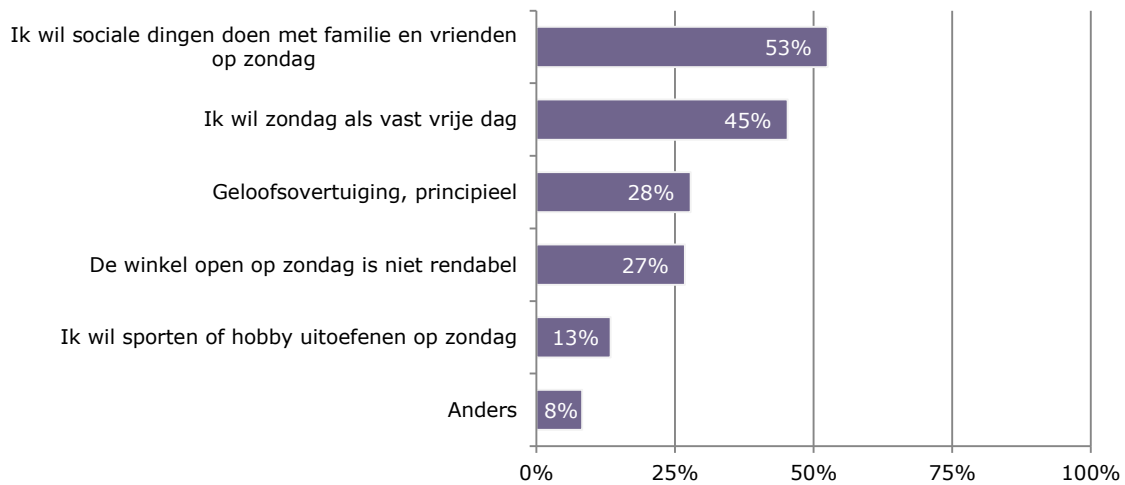

Bijna twee derde deel van de 258 geënquêteerde personeelsleden is wel bereid om eventueel vaker op zondag te werken wanneer dat nodig is. Hier staat tegenover dat 30 procent nooit op zondag wil werken. Medewerkers tot en met 45 jaar hebben ongeveer een vergelijkbare bereidheid tot het werken op zondag. Oudere werknemers staan in mindere mate open voor (vaker) werken op zondag.

Werknemers die aangeven nooit op zondag te willen werken, geven vooral op deze dag vrij te willen houden voor andere sociale en vrijetijds activiteiten. Geloofsovertuiging speelt bij 28 procent van de werknemers die niet op zondag willen werken een belangrijke rol in deze keuze. Opvallend is dat een kwart van de werknemers die niet op zondag willen werken ook van mening is dat het (ook) gewoon niet rendabel is om de winkel (vaker) op zondag open te doen.

Figuur 3.13

Reden om niet op zondag te willen werken.

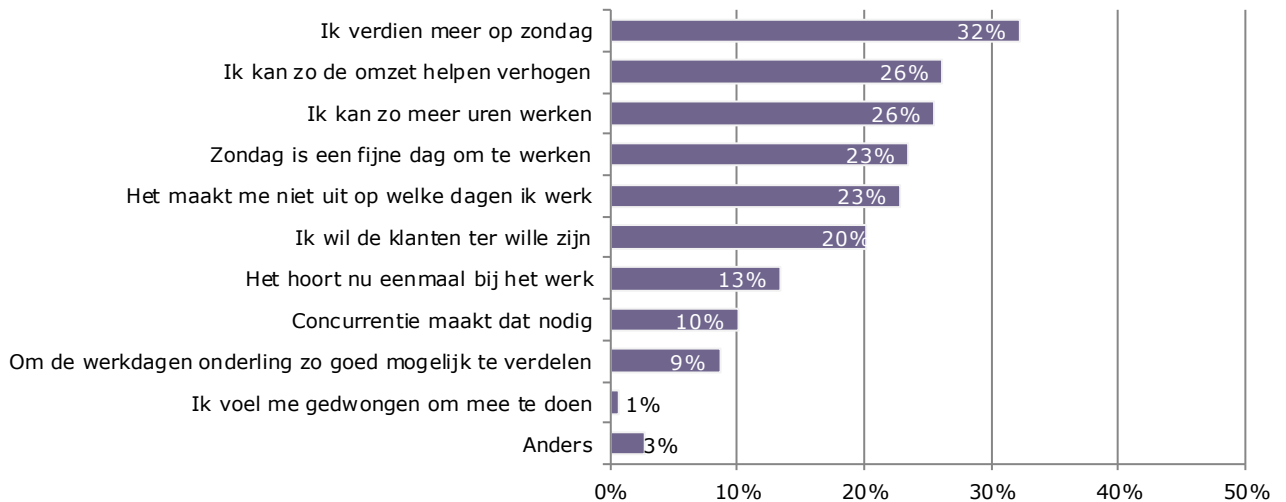

Nota bene: meerdere antwoorden mogelijk, waardoor totaal niet optelt tot 100%.

Redenen om juist wel (vaker) op zondag in de winkel te werken zijn voor personeelsleden de hogere verdiensten (door 32 procent genoemd) en het daardoor meer uren kunnen werken (26 procent). Ook koppelt 26 procent de motivatie aan het belang/functioneren van de winkel door zo de winkelomzet te kunnen verhogen. Ook vindt een deel het gewoon niet erg om op zondag te werken.

Figuur 3.14

Redenen om wel op zondag te willen werken.

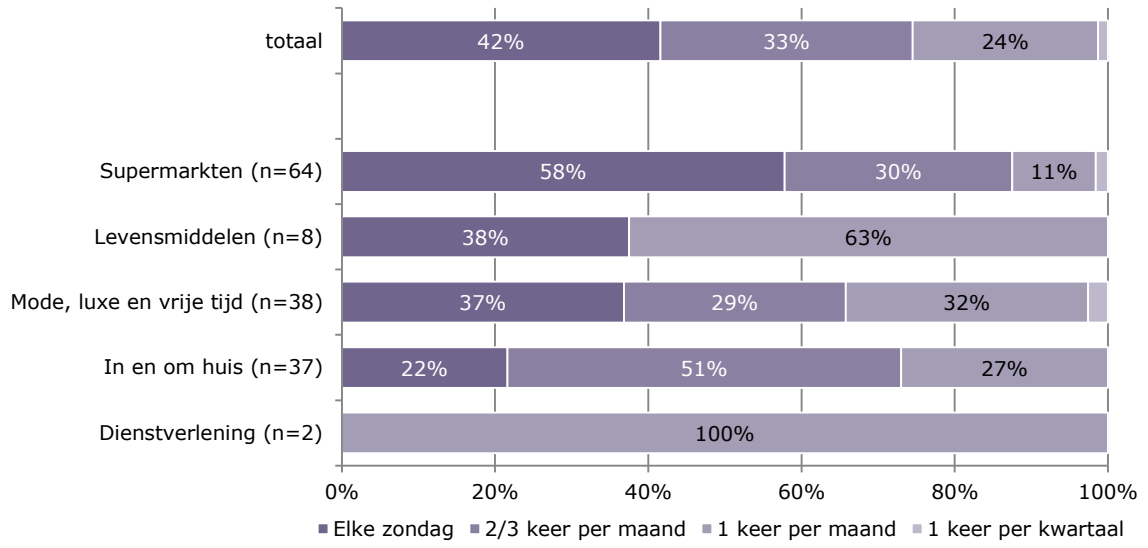

Nota bene: meerdere antwoorden mogelijk, waardoor totaal niet optelt tot 100%.

Tot slot is de werknemers die hebben aangegeven wel vaker op zondag te willen werken, hoe vaak ze dan op zondag in de winkel zouden willen werken. De grootste groep wil wel elke zondag werken (42 procent). Echter, dit beeld wordt beïnvloed doordat met name (veelal jongere) personeelsleden van supermarkten wel vaak op zondag willen werken. In de overige branchegroepen is dit aandeel lager.

Figuur 3.15

Hoe vaak wil men werken op zondag?

4

HOOFDSTUK

Gespreksronde

4. Gespreksronde

4.1 Inleiding

Er is zoals gezegd in aanvulling op de enquêtes een gespreksronde gehouden. Dit waren gesprekken over de zondagopenstelling met vertegenwoordigers van ondernemersverenigingen, supermarkten en geloofsgemeenschappen.

Deze gesprekken gingen op hoofdlijnen over:

- huidige situatie zondagopenstelling;
- behoefte aan verruiming van de zondagopenstelling;
- effecten van eventuele verruiming van zondagopenstelling.

4.2 Huidige situatie

Supermarkten

De huidige situatie biedt voor de vertegenwoordigers van de supermarkten onvoldoende mogelijkheid om op zondag open te gaan. Omdat supermarkten in omliggende plaatsen wel (elke) zondag open zijn, gaan klanten daarnaartoe. De Ronde Venen is het enige 'eiland' waar de winkels op zondag dicht zijn. Er is nu te weinig structuur in de koopzondagen, dit is onduidelijk voor de consument en die blijft daardoor weg. Er wordt al zo lang gesproken over de zondagopenstelling, terwijl al aangetoond is dat klanten op zondag naar de supermarkt willen kunnen. De klant bepaalt, koopmomenten verschuiven en de ondernemers moeten daarin mee gaan. De omzet is goed op de zondagen dat de supermarkten wel open zijn.

Ondernemersverenigingen

De huidige situatie is geen succes volgens de meeste ondernemers. Er zijn maar heel beperkt mogelijkheden tot zondagopenstelling, waardoor de consument niet weet waar die aan toe is. Daarnaast zijn in de omliggende gemeenten (Amstelveen, Uithoorn) wel veel winkels open op zondag, waardoor de klanten daar naartoe trekken. Dit heeft ook te maken met duidelijkheid: de winkels zijn elke zondag open dus men hoeft nooit te gokken of het koopzondag is of niet. Ondernemers in De Ronde Venen ervaren (hierdoor) omzetverlies. Verruiming van het aantal koopzondagen betekent niet per definitie een verruiming van de omzet, maar kan er wel voor zorgen dat men de omzet kan vasthouden.

Kleinere winkels kijken volgens de ondernemersverenigingen naar de grote supermarkten: als die open gaan kijken ze of zij ook open willen. De supermarkten werken toch als trekkers en daar zijn de kleinere ondernemers van afhankelijk.

Er zijn onder ondernemers ook principiële tegenstanders van de koopzondag.

Geloofsgemeenschappen

Vanuit de geloofsgemeenschap staat het behoud van de zondagsrust voorop. Het collectief rustmoment op zondag is volgens hen een voorrecht dat met het oog op het eigen welzijn (zoveel mogelijk) moet worden behouden. Er bestaat twijfel over de mate waarin de discussie rond de zondagopenstelling daadwerkelijk leeft onder inwoners: wordt men niet onder druk gezet en is men echt zelf voorstander van méér winkels open op zondag? Vanuit een aantal kerken zijn er zorgen over de heftigheid waarmee het onderwerp in de actualiteit is.

Tussen de gemeenschappen is wel verschil als het gaat om het uitdragen van zondag als rustdag: een van de aanwezige gemeenschappen is wel voorstander van het behouden van de zondag als rustdag,

maar geeft daarbij aan dat mensen mondig genoeg zijn om zelf te bepalen of ze er gebruik van maken. De kerk vormt een minderheid, er zijn veel mensen met andere ideeën. De reactie van twee van de gemeenschappen die per e-mail hebben gereageerd is van vergelijkbare strekking.

4.3 Verruiming van de zondagopenstelling

Supermarkten

Vrijwel alle supermarkten willen volledige vrijstelling van de Winkeltijdenwet en zullen in dat geval ook iedere zondag open gaan. Wat betreft de openingstijden wordt gesuggereerd dit van 12.00 tot 17.00 uur te doen, om kerkgangers niet voor het hoofd te stoten die 's ochtends en/of 's avonds naar de dienst gaan. Het zou het mooiste zijn als alle supermarkten dezelfde openingstijden aanhouden. Scenario 2, waarbij wordt gekozen voor beperkte verruiming, is voor de supermarkten in het groepsgesprek het meest ongunstige scenario. Ondernemers geven hierbij aan dat het onvoldoende duidelijk is voor consumenten wanneer de winkel open is. Ook met het bevoorraden van de winkels ziet men bij het scenario van beperkte verruiming knelpunten (dit is volgens ondernemers lastiger te organiseren met toeleveranciers).

Ondernemersverenigingen

De meeste ondernemers zijn voor volledige vrijstelling van de Winkeltijdenwet zodat de ondernemer zelf kan bepalen of hij open wil op zondag, en hoe vaak. Dit betekent niet per definitie dat alle ondernemers iedere zondag open willen en gaan. De te kiezen zondagen worden in samenspraak met de ondernemersverenigingen gekozen. Ondernemers zijn zich bewust van het veranderende koopgedrag van consumenten, ook door internet waar 24/7 kan worden gewinkeld. Omliggende plaatsen zijn wel elke zondag open, ondernemers merken een verschuiving van klanten daarheen. Er is behoefte om op zondag te winkelen. Het heeft ook een sociale functie, bevordert de leefbaarheid en vergroot de aantrekkingskracht voor nieuwe inwoners. De maandag na een koopzondag is het vaak rustig, dus ondernemers kunnen dan dicht.

Een aantal ondernemers zou het liefst beperkte verruiming van de zondagopenstelling zien, omdat elke week open voor de meeste kleinere winkels niet haalbaar is. De maandelijkse koopzondag zou dan afgestemd kunnen worden met de omliggende plaatsen, zodat de koopzondag niet overlapt (bijv. Woerden 1^e zondag van de maand, De Ronde Venen 2^e zondag).

Geloofsgemeenschappen

Vanuit alle aanwezige gemeenschappen is men in principe tegenstander van het verruimen van de zondagopenstelling. Dit heeft onder meer te maken met het moeten werken op zondag. Een zelfstandig ondernemer zal (in veel gevallen) zelf in de winkel aanwezig moeten zijn, terwijl zondag bedoeld is als dag voor het gezin / de familie. Ook gezinsleden die op zondag (moeten) vakkenvullen in de supermarkt zitten niet meer met het gezin aan tafel. Andere argumenten vanuit de kerken tegen verruiming van de zondagopenstelling zijn:

- Ontmoeting vindt plaats in de kerk, niet in de winkel;
- De concurrentiepositie van kleine ondernemers (in de dorpen) komt in gevaar;
- Zondag is de dag van bezinning en reflectie;
- Winkelen en/of werken is een overtreding van het gebod. Dit wordt als storend ervaren.
- Door altijd / vaak te moeten werken op zondag, neemt de kans op overbelasting / burn-out toe. De zondag als rustdag is ook bedoeld om een remmend effect te hebben.
- Er is een bestaande afspraak dat het aantal koopzondagen vast staat. Vanuit de geloofsgemeenschappen vindt men het jammer dat het beleid vroegtijdig moet worden opgebroken.

Ook hier wordt de nuance gemaakt dat tijden wel veranderd zijn ten opzichte van 'vroeger'. Een deel van de aanwezigen (alsmede twee vertegenwoordigers die per e-mail hebben gereageerd) geeft aan dat bescheidenheid op zijn plaats is: het is aan een ieder voor zich om te bepalen hoe bepaalde regels worden nageleefd en welke invulling men geeft aan één rustdag per week. Ook wordt genoemd dat men vanuit de gemeenschap "geen beperking wil opleggen aan de maatschappij" en dat het niet "gepast/reëel wordt bevonden om regels vanuit de kerk/bijbel op te leggen aan mensen die deze overtuiging niet delen".

4.4 Verwachte effecten

Supermarkten

Extra openstelling betekent ook extra bevoorrading. Over bevoorrading op zondag zijn de meningen verdeeld. Een aantal supermarkten vindt het geen probleem om op zondag te laten bevoorraden, anderen willen dit niet omdat het toch overlast kan veroorzaken voor de omgeving. Zij zullen zaterdagmiddag een extra wagen laten komen om te bevoorraden voor de zondag. Ook wordt genoemd dat extra bevoorrading afhankelijk is van de zondag.

De omzet zal uiteindelijk wel wat verschuiven, aankoopmomenten veranderen. Er zal een kleine omzetstijging zijn op de zondag, maar als we niet open gaan gaat het naar de concurrent.

Personeel zal geen problemen hebben met het werken op zondag. Veel werknemers zijn scholieren/studenten, die willen juist graag op zondag werken vanwege de hogere verloning. Het zal niet verplicht worden voor personeel (en het is ook geen selectie criterium bij het aannemen van personeel) om op zondag te werken, maar het is juist heel populair.

Er wordt geen overlast verwacht van de koopzondagen. Bij de een van de supermarktketens worden filialen gekozen die geschikt zijn voor opening op zondag, grotere filialen die niet midden in een woonwijk liggen. Dan kan bevoorrading namelijk wel last geven.

Effect op andere winkels: er zou geen onderscheid moeten zijn in de openstelling voor supermarkten of voor andere winkels, met gelijke rechten/mogelijkheden voor alle ondernemers. Of andere winkels minder mogelijkheden hebben om open te gaan, ligt aan de ondernemer zelf. Men geeft aan dat het als ondernemers belangrijk is mee te gaan met ontwikkelingen. Een mogelijkheid is om op maandag of dinsdag dicht te gaan in plaats van zondag. Supermarkten en andere winkels kunnen elkaar ook versterken: als kleine ondernemers ook open zijn op zondag heeft dit ook meer aantrekkingskracht voor de supermarkten en andersom.

Het besef is er bij de supermarkten dat de kleinere ondernemer niet zit te wachten op een wekelijkse koopzondag.

Ondernemersverenigingen

Er wordt door de ondernemers geen overlast voor de omgeving verwacht door de koopzondag, wellicht eerder profijt door meer levendigheid in de omgeving.

Over de effecten voor personeel verschilt men van mening. De ene ondernemer geeft aan alles in overleg te doen: wie er op een zondag wil werken, krijgt doordeweeks een dag vrij om te compenseren en het werken op zondag wordt nooit afgedwongen. Ook grotere ondernemingen zien hier geen problemen in, zij hebben voldoende personeel om hier mee om te gaan en veel werknemers werken graag op zondag

vanwege de hogere verloning. De kleinere ondernemers hebben meer moeite om dit met het huidige personeel te regelen. Vanwege kleine bezetting kunnen zij hier minder flexibel mee om gaan.

Een aantal ondernemers denkt geen extra omzet te draaien op een koopzondag, maar is wel bang omzet te verliezen als ze niet open gaan. In Wilnis is men van mening dat ze te dicht bij Mijdrecht liggen om de klanten vast te houden, en is er bij sommigen de vrees dat de klanten naar Mijdrecht zullen gaan bij een koopzondag vanwege het grotere aanbod en Wilnis links zullen laten liggen. Als de supermarkten wel elke zondag open gaan, verwachten deze ondernemers een omzeteffect op de lokale verswinkels (bakker/slager/groenteboer).

Er is veel veranderd in de detailhandel de afgelopen jaren, het wordt steeds belangrijker om kansen te zoeken en te grijpen. De consument koopt nu op een andere manier, ondernemers moeten daarin mee. De koopavond loopt terug. Er is minder behoefte aan een koopavond als men ook op zondag kan winkelen. De winkels hoeven niet per se 7 dagen open, maar het is wel nodig om na te denken wat de beste dagen zijn om open te zijn. Om een succes te maken van de koopzondag zullen er ook activiteiten georganiseerd moeten worden om de klanten te trekken.

Er wordt ook gemeld dat er geen voordelen voor met name kleine ondernemers zijn. Het is onverantwoord om 7 dagen in de week te werken. Sommigen zullen zich gedwongen voelen om open te gaan, en zullen het dan niet doen.

Geloofsgemeenschappen

De perceptie van de kerken is dat extra koopzondagen niet zullen leiden tot een verhoging van de omzet. Het belangrijkste effect is volgens hen het verlies van de zondag als rustdag. Dit is jammer, omdat niet meer bewust wordt stil gestaan en er minder ruimte overblijft voor zingeving en bezinning.

Een gevolg voor bijvoorbeeld jongeren met een baantje in de supermarkt die vanuit geloofsovertuiging niet willen werken op zondag kan zijn dat er geen werk meer voor hen is.

De vertegenwoordigers van de kerken vragen zich bovendien af wat gevolgen zijn voor de kerken met betrekking tot het parkeren bij een verruiming van de zondagopenstelling.

5

HOOFDSTUK

Conclusie en overwegingen

5. Conclusie en overwegingen

Op dit moment kent de gemeente drie tot vier koopzondagen per jaar op aanvraag. De zondagen lopen 'redelijk', zeker wanneer ze worden georganiseerd in combinatie met een evenement. Op verzoek van de raad van de gemeente De Ronde Venen is een draagvlak- en effectenonderzoek uitgevoerd alvorens hij de huidige winkeltijdenverordening eventueel aanpast door de zondagopenstelling te verruimen.

De centrale onderzoeksvraag luidt als volgt:

'In welke mate is er draagvlak en wat zijn de maatschappelijke effecten en economische effecten van een verruiming van de zondagopenstelling?'

Ter beantwoording van deze onderzoeksvraag zijn enquêtes afgenomen onder winkeliers, winkelpersoneelsleden en inwoners van De Ronde Venen. Voorts zijn met verschillende vertegenwoordigende organisaties (groeps-)gesprekken gevoerd. Op basis van alle verzamelde informatie worden in dit hoofdstuk de belangrijkste conclusies weergegeven en worden afsluitend enkele overwegingen benoemd welke de gemeenteraad van De Ronde Venen kunnen ondersteunen bij de uiteindelijke keuze voor een van de drie vooraf geformuleerde opties:

- A het behouden van de huidige winkeltijdenverordening;
- B het beperkt verruimen van de zondagopenstelling op basis van argumenten en maatwerk (branche- en/of gebiedspecifiek);
- C het verlenen van een volledige vrijstelling van de Winkeltijdenwet waardoor alle winkeliers zelf kunnen bepalen of zij op zondagen open willen gaan.

5.1 Conclusie

Ervaringen huidige zondagopenstelling

Vier op de 10 winkeliers is van mening dat huidige toegestane aantal koopzondagen te weinig is. Anderzijds geldt dat ruim de helft van de winkeliers in 2014 nooit op zondag open is geweest. Ongeveer een kwart heeft minimaal 4 keer op zondag de winkeldeuren geopend. Veel winkeliers hebben dus in het afgelopen jaar geen volledig gebruik gemaakt van de mogelijkheden ten aanzien van zondagopenstelling. Echter degenen die wel open zijn geweest op zondag hebben in (grote) meerderheid wel positieve (omzet-)ervaringen. Daarbij lijkt de zondagopenstelling wel wat ten koste te gaan van de eigen (persoonlijke) zondagbeleving: hierover zijn de meningen namelijk meer verdeeld.

Inwoners van de gemeente De Ronde Venen bezoeken winkels op zondag. Dit aandeel is in de laatste jaren ook gegroeid. Voor de aankopen op zondag zijn inwoners vooral op andere gemeenten (Uithoorn, Amstelveen) gericht.

Draagvlak voor verruiming zondagopenstelling

Bij inwoners is veel draagvlak voor het verruimen van het aantal koopzondagen in De Ronde Venen. Als het aan bijna driekwart van de inwoners van De Ronde Venen ligt, gaan de winkels iedere zondag open. De ruime meerderheid zou gebruik maken van een verruimde zondagopenstelling. Wel is enig verschil zichtbaar tussen de kernen, waarbij aan de ene kant de behoefte het grootst is in Mijdrecht en het kleinst in Abcoude. Inwoners van De Ronde Venen verwachten praktisch geen (extra) overlast van extra koopzondagen. Wel verwacht een deel van de inwoners (14 procent) een negatief effect op de beleving van de zondag.

Bij winkeliers is het beeld meer uiteenlopend. Als het gaat om openstelling algemeen is een meerderheid voor een hogere frequentie van het aantal koopzondagen. Als het gaat om de eigen winkel is men meer verdeeld. De meerderheid van de winkeliers is er voorstander van dat winkeliers zelf mogen bepalen hoe vaak zij de winkel willen openen. Of iedereen daadwerkelijk allemaal maximaal gebruik zal maken van de geboden ruimte, zal minder waarschijnlijk zijn.

De supermarkeigenaren zien de winkel(s) het liefst iedere zondag open gaan en vinden het ook aan de ondernemers om zelf te bepalen hoe vaak de winkels open gaan.

Onder de ondernemers in de branche "in en om het huis" is veel draagvlak voor het verruimen van de zondagopenstelling in het algemeen. Het wisselt per ondernemer hoe vaak men zelf open zal gaan, ongeveer een kwart zegt te kiezen voor maandelijkse openstelling, 11 procent voor wekelijks.

De meeste werknemers van winkels in De Ronde Venen die hebben deelgenomen aan het onderzoek zien het zitten om vaker op zondag te werken.

Vanuit de kerken komt principieel bezwaar. Het behouden van de zondagsrust is van zeer groot belang. Wel verschilt het per gemeenschap in welke mate men invulling geeft aan het begrip zondagsrust.

Mogelijke effecten van verruiming

Hieronder volgt op basis van het onderzoek in De Ronde Venen een opsomming van mogelijke effecten wanneer wordt gekozen voor het verruimen van de zondagopenstelling (ongeacht in welke vorm).

Mogelijke effecten voor de consumenten:

- Extra aankoopmomenten: extra mogelijkheden in praktische zin (combinatie werk en gezin), maar ook meer mogelijkheden voor funshoppen.
- Aantrekken van bezoekers van buiten de gemeente.
- Inwoners van De Ronde Venen maken veel gebruik van koopzondagen en zijn hiervoor nu vooral georiënteerd op Uithoorn, Amstelveen en Amsterdam. Bij een verruiming van de zondagopenstelling in De Ronde Venen worden deze bestedingen mogelijk in de eigen gemeente gedaan.

Mogelijke effecten op het karakter van de zondag / zondagsrust

- De zondagsrust zal (blijven) afnemen.
- Maatschappelijke ontwikkelingen zorgen ervoor dat rust minder gekoppeld is aan zondag. Verruiming van de zondagopenstelling draagt bij aan en is een gevolg van deze ontwikkelingen.

Mogelijke effecten op leefbaarheid / veiligheid

- In winkelgebieden is op zondag meer dynamiek in plaats van (relatieve) rust. Dit effect kan als positief en als negatief worden ervaren.
- Een toename van het aantal aankoopmomenten, kan leiden tot een verdunning van het winkelpubliek optreden. Hiermee neemt mogelijk de aantrekkelijkheid van winkelgebieden af.
- De kans dat de overlast toeneemt is relatief klein. Dit is ook de gemiddelde verwachting van alle belanghebbenden.
- Parkeren, laden en lossen nemen toe. Het is mogelijk dat winkels op zondag of op zaterdag langer en op een later tijdstip bevoorrad worden.
- Verruiming van de zondagopenstelling kan het voor ondernemers aantrekkelijker maken zich te vestigen in De Ronde Venen. Leegstand kan hierdoor afnemen.

Mogelijke economische effecten

- De zondagopenstelling is een kans om klanten te behouden.
- Het is niet eenduidig of een verruiming van de zondagopenstelling leidt tot een toename van de omzet. Dit is ook afhankelijk van het aantal koopzondagen en wisselt waarschijnlijk per type ondernemer. Wel is de verwachting dat met een verruiming van de zondagopenstelling omzet kan worden behouden (geen afname).
- Een mogelijk gevolg is dat ondernemers die er voor kiezen om op zondag niet de winkel te openen (dit zullen voornamelijk ondernemers zijn met weinig personeel en/of actief zijn in de levensmiddelenbranche en concurreren met supermarkten), omzetverlies ervaren doordat klanten winkels bezoeken die wel open zijn (deels is dit ook een verschuiving van koopgedrag van bijvoorbeeld zaterdag naar zondag).
- Anderzijds, zondagopenstelling is één van vele ontwikkelingen in de detailhandel. Online aankopen, concurrentie van andere vormen van vrijetijdsbestedingen, het toenemende belang van ervaring en beleving voor de consument zijn voorbeelden van ontwikkelingen waarvan ondernemers zelf kunnen bepalen of en in hoeverre zij hierop inspelen en kansen grijpen. Ondernemers moeten meer inzetten op onderscheidend vermogen (dit kan zondagopenstelling zijn, maar bijvoorbeeld ook vakmanschap, productkennis etc.).
- Een verruiming van de zondagopenstelling kan een positief effect hebben op het vestigingsgedrag van nieuwe en gevestigde winkels/ondernemers. Er zijn winkel(formule)s die de openstelling op zondag als argument hebben om zich al dan niet te vestigen of het als vestigingsvoorwaarde stellen.

Mogelijke effecten op werkgelegenheid

- Het is niet duidelijk of een verruiming van de zondagopenstelling zal leiden tot een toename van de werkgelegenheid. Sommige winkels kunnen bestaand personeel op zondag inplannen, andere winkels moeten mogelijk nieuw personeel aannemen.

Mogelijke effecten voor horeca

- De horeca die nabij winkellocaties is gevestigd, is gebaat bij een toename van winkelend publiek. Meer passanten betekent voor hen meer klandizie.
- Het is mogelijk dat (afhaal)horeca klandizie/omzet verliest doordat mensen op zondag meer gelegenheid hebben om inkopen te doen om zelf eten te bereiden.

5.2 Overwegingen

Op grond van de uitkomsten van het onderzoek sluiten scenario B en C het beste aan bij de wensen en voorkeuren van de verschillende belanghebbenden. Hierbij moet rekening worden gehouden met het gegeven dat géén van de scenario's unaniem gesteund wordt. Ieder besluit zal voor- en tegenstanders hebben. Hieronder volgt per scenario een aantal overwegingen:

Scenario A (geen wijziging).

- Deze variant biedt bescherming van de zondagsrust.
- Deze variant biedt bescherming voor de ondernemer die bij voorkeur niet op zondag open is.
- Afvloeiing naar andere plaatsen en internet zal groter worden.
- Deze variant doet zeer beperkt recht aan de huidige dynamiek en veranderend koopgedrag van consumenten.
- Sluit niet aan bij wens van ondernemers (76%) om zelf de winkeltijden te bepalen.

Op basis van het onderzoek is duidelijk geworden dat voor scenario A weinig draagvlak is. Dit scenario sluit onvoldoende aan bij de behoefte van zowel (de meeste) ondernemers, winkelmedewerkers als inwoners.

Scenario B (beperkte zondagopenstelling)

- Deze variant biedt minder bescherming van de zondagsrust.
- Deze variant biedt enigszins bescherming voor de ondernemer die bij voorkeur niet op zondag open is.
- Meer mogelijkheid om bestedingen in eigen gemeente te doen (binding) in plaats van boodschappen te doen of winkelen op zondag in andere gemeenten.
- Afvloeiing naar internet kan worden beperkt
- Deze variant doet meer recht aan de huidige dynamiek en veranderend koopgedrag van consumenten.
- Sluit niet aan bij wens van ondernemers (76%) om zelf de winkeltijden te bepalen.
- Regelgeving wordt niet per se minder: op basis waarvan vindt keuze/afbakening plaats, welke zondagen worden aangewezen, voor wie?

Het beperkt vrijstellen van de zondagopenstelling kan op basis van:

- Branche, waarbij supermarkten bij voorkeur iedere zondag open gaan en de overige winkels een voorkeur hebben voor een minder frequente openstelling (hier is geen eenduidigheid in).
- Kern, waarbij ondernemers in Mijdrecht bij voorkeur vaker open gaan, in Abcoude minder vaak. In de overige kernen zit het draagvlak voor verruiming hier tussenin.
- Zonder onderscheid, waarbij een vast aantal koopzondagen voor alle ondernemers wordt vastgesteld.

De gemeente kan aan meerdere 'knoppen draaien' bij het maken van de beleidsregels. De onderzoeksuitkomsten geven hierin wel enigermate richting, maar bieden geen eenduidige variant die op volledig draagvlak kan rekenen. De gemeente zal daarin (dienen te) bepalen welke keuze-argumenten het zwaarst wegen.

Scenario C (volledige vrijstelling)

- Deze variant biedt in mindere mate bescherming van de zondagsrust.
- Deze variant biedt geen bescherming voor de ondernemer die bij voorkeur niet op zondag open is.
- Meer mogelijkheid om bestedingen in eigen gemeente te doen (binding) in plaats van boodschappen te doen of winkelen op zondag in andere gemeenten.
- Afvloeiing naar internet kan worden beperkt.
- Deze variant doet het meest recht aan de huidige dynamiek en veranderend koopgedrag van consumenten in het algemeen en de wens van inwoners van De Ronde Venen om vaker winkelen/boodschappen doen in de eigen gemeente mogelijk te maken.
- Sluit aan bij behoefte van de meeste ondernemers om zelf de winkeltijden te bepalen > winkels zijn niet verplicht op zondag open te gaan.

De gemeente biedt in dit scenario winkeliers vrijheid ten aanzien van zondagopenstelling. Winkeliers bepalen dan – al dan niet gezamenlijk – hoe hier invulling aan wordt gegeven. Daarbij is nog steeds mogelijk dat winkeliers in onderlinge afstemming keuzes maken op basis van branche, gebied en frequentie. Deze onderlinge afstemming door winkeliers heeft als voordeel dat de bij scenario B behorende aanvullende besluitvorming en regelgeving door de gemeente beperkt wordt.

1

BIJLAGE

Begeleidende brief winkeliers

Bijlage 1. Begeleidende brief winkeliers

Geachte heer/mevrouw,

In de gemeente De Ronde Venen wordt discussie gevoerd over de verruiming van de winkeltijden. Op dit moment kent de gemeente drie à vier koopzondagen per jaar. De vierde zondag kan het college aanwijzen, indien eerste en/of tweede kerstdag op een doordeweekse dag valt. Daarnaast mogen de winkels open op tweede paasdag, tweede pinksterdag, Hemelvaartsdag en tweede kerstdag (voor zover deze dag niet op een zondag valt).

De gemeenteraad van De Ronde Venen wil graag weten hoe er gedacht wordt over dit onderwerp. De gemeente laat daarom een draagvlak en effectenonderzoek uitvoeren onder winkeliers en hun personeel. Daarnaast worden inwoners van de gemeente ondervraagd via het inwonerspanel en zijn er gesprekken met winkeliers-/ondernemersverenigingen, supermarkteigenaren/-beheerders en kerkelijke instanties uit de gemeente. Het onafhankelijke onderzoeksbureau I&O Research voert dit onderzoek deze maand uit.

We horen graag uw mening als winkelier over dit onderwerp. Ook willen wij graag weten hoe uw medewerkers hierover denken.

Wat vragen wij van u?

U kunt de bijgesloten vragenlijst invullen via internet óf de papieren vragenlijst invullen. Het invullen kost ongeveer tien minuten.

Voor het online invullen gaat u naar: **www.startvragenlijst.nl/winkeliersderondevenen**
(*intikken in de adresbalk boven in uw scherm; intikken in Google of andere zoekmachine werkt niet!*)

- U komt dan in het inlogscherf.
- Vul daar de volgende inlogcode in: @@@@@

Als u de papieren vragenlijst invult, wordt deze bij u opgehaald op zaterdag 18 april. U kunt de ingevulde papieren vragenlijst ook met de antwoordvelop opsturen naar I&O Research (geen postzegel nodig).

Wilt u de vragenlijst vóór **26 april** invullen?

Onderzoek onder uw personeel

Omdat wij ook veel waarde hechten aan de mening van uw personeel over de verruiming van openingstijden, delen de veldwerkers van I&O Research kaartjes uit met daarop een korte uitleg van het onderzoek, een link naar de vragenlijst en een toegangscode. Wilt u deze kaartjes verspreiden onder uw werknemers van 16 jaar en ouder? Heeft u meer kaartjes nodig? Neem dan contact op met I&O Research (030 – 23 34 342).

Z.O.Z.

Wat gebeurt er met de gegevens?

Uw ingevulde vragenlijst gaat rechtstreeks naar I&O Research. Daar worden de antwoorden vertrouwelijk behandeld en anoniem verwerkt. Ook de analyse en rapportage van de uitkomsten worden zo uitgevoerd dat antwoorden niet te herleiden zijn naar individuele personen of winkels. De uitkomsten van het onderzoek worden verwerkt in een rapport voor de gemeenteraad van De Ronde Venen.

Heeft u technische vragen over het onderzoek? Dan kunt u contact opnemen met de helpdesk van I&O Research via helpdesk@ioresearch.nl of telefonisch via 0800-4050602.

Alvast hartelijk dank voor uw medewerking.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van De Ronde Venen

mr. A.S. Meijer
Secretaris

M. Divendal
burgemeester

BIJLAGE(N)

BIJLAGE(N)

Vragenlijst incl. antwoordenvolp

BIJLAGE

Vragenlijst winkeliers

Bijlage 2. Vragenlijst winkeliers

Vragenlijst ondernemers Onderzoek koopzondag De Ronde Venen

Op dit moment kent de gemeente 3 à 4 koopzondagen per jaar op aanvraag. De vierde zondag kan het college aanwijzen, indien eerste kerstdag en/of tweede kerstdag op een doordeweekse dag valt. Daarnaast mogen winkels ook open op tweede paasdag, tweede pinksterdag, Hemelvaartsdag en tweede kerstdag (voor zover deze dag niet op een zondag valt). Verder kent de gemeente een toerismebeperking waardoor winkels in delen van de kern Vinkeveen op zondag open mogen in de periode 1 april tot 1 oktober.

Graag willen wij u enkele vragen stellen over de zondagopenstelling van winkels in De Ronde Venen. Alvast bedankt voor uw deelname aan dit onderzoek.

Invulinstructie:

- Zet een duidelijk kruis in het midden van het vakje. Heeft u een fout vakje aangekruist? Maak dit vakje dan helemaal zwart. Kruis daarna het goede vakje aan. Wij willen u vriendelijk verzoeken om de vragenlijst met pen in te vullen.
- Soms kunt u vragen overslaan. Dan staat er: → *ga naar vraag ...*

Zondagopenstelling nu

1. Hoe vaak mag uw winkel open op zondag?

- Ik mag 3 à 4 zondagen en 4 feestdagen open
- Ik mag 3 à 4 zondagen en 4 feestdagen open én ik mag tussen 1 april en 1 oktober iedere zondag open

2. Kunt u een oordeel geven over de huidige frequentie waarmee uw winkel open mag?

- Dit is te veel
- Dit is voldoende
- Dit is te weinig
- Weet niet/geen mening

3a. Hoe vaak bent u in 2014 open geweest op zondag? U hoeft de feestdagen niet mee te tellen

(TER INFO: TUSSEN 1 APRIL EN 1 OKTOBER WAREN 26 ZONDAGEN)

keer

3b. En op welke feestdagen bent u in 2014 geopend geweest? (MEERDERE ANTWOORDEN

MOGELIJK)

- 2e paasdag
- 2e pinksterdag
- Hemelvaartsdag
- 2e kerstdag
- Geen enkele feestdag

Indien
u
minim
aal
één
keer
op

zondag of een feestdag open bent geweest: naar vraag 4

Indien u nooit op zondag of een feestdag open bent geweest: naar vraag 5

4. Wat zijn de belangrijkste redenen dat u in 2014 open bent geweest op een (of meer) zondag(en) en/of feestdag(en)?

MAXIMAAL 2 ANTWOORDEN MOGELIJK

- Omzetverhoging
- Klanten gaan anders naar concurrenten binnen de gemeente die wél op zondag open zijn
- Klanten gaan anders naar andere gemeenten waar de winkels wél op zondag open zijn
- Service voor de klant
- (Landelijk) beleid vanuit hoofdorganisatie
- Bijdrage leveren aan verbetering imago winkelgebied
- Anders, namelijk: _____
- Weet niet

Ga door naar vraag 6

5. Wat zijn de belangrijkste redenen dat u niet open bent geweest in 2014 op een zondag of feestdag?

MAXIMAAL 2 ANTWOORDEN MOGELIJK

- Persoonlijke redenen: geloofsovertuiging, principieel
- Economische redenen: geen omzetverhoging, niet rendabel
- Sociale redenen (familie, vrienden, vereniging)
- Geen personeel beschikbaar
- Belang van zondag als vaste rustdag
- (Landelijk) beleid vanuit hoofdorganisatie
- Anders, namelijk: _____
- Weet niet

Ga door naar vraag 9

6. Wat is uw algemene ervaring met de zondagopenstelling van uw winkel?

ÉÉN ANTWOORD MOGELIJK

- Overwegend positief
- Neutraal

- Overwegend negatief
- Weet niet

7. Wat zijn de algemene ervaringen van uw personeel met de zondagopenstelling van uw winkel? ÉÉN ANTWOORD MOGELIJK

- Overwegend positief
- Neutraal
- Overwegend negatief
- Weet niet
- Niet van toepassing, ik heb geen personeel

8. In welke mate hebben de koopzondagen in 2014 invloed gehad op uw omzet?

ÉÉN ANTWOORD MOGELIJK

- Het had geen invloed op mijn omzet
- Het leidde voor mij tot een omzetverhoging
- Het leidde voor mij tot een omzetverlaging
- Weet niet

9. Welk effect heeft de huidige zondagopenstelling in de gemeente op uw beleving van de zondag?

ÉÉN ANTWOORD MOGELIJK

- Een positief effect
- Een enigszins positief effect
- Geen effect
- Een enigszins negatief effect
- Een negatief effect
- Weet niet

10. Leidt de huidige zondagopenstelling tot overlast in de omgeving van uw winkel?

MEERDERE ANTWOORDEN MOGELIJK

- Nee
- Ja, verstoring van de zondagsrust
- Ja, parkeerproblemen
- Ja, verkeersdruk
- Ja, geluidsoverlast
- Ja, onveiligheidsgevoel/sociale overlast
- Ja, andere vorm van overlast, namelijk:
- Weet niet

Openstelling van de eigen winkel

11. Hoe vaak zou u uw winkel willen openen op zondag? ÉÉN ANTWOORD MOGELIJK

- Wekelijks (52 keer per jaar) → *ga naar vraag 12*
- Maandelijks (12 keer per jaar) → *ga naar vraag 12*

- 3 á 4 keer per jaar en op 4 feestdagen (huidige situatie) → *ga naar vraag 13*
- Alleen rond de feestdagen → *ga naar vraag 13*
- Een ander aantal, namelijk: → *ga naar vraag 13*
- Nooit → *ga naar vraag 14*
- Weet niet → *ga naar vraag 14*

12. Wat zijn de belangrijkste redenen dat u vaker open wilt op zondag?

MAXIMAAL 2 ANTWOORDEN MOGELIJK

- Omzetverhoging
- Klanten gaan anders naar concurrenten binnen de gemeente die wél op zondag open zijn
- Klanten gaan anders naar andere gemeenten waar de winkels wél op zondag open zijn
- Service voor de klant
- (Landelijk) beleid vanuit hoofdorganisatie
- Bijdrage leveren aan verbetering imago winkelgebied
- Anders, namelijk: _____
- Weet niet

13. Heeft u een voorkeur voor een periode waarin u vooral gebruik wilt maken van de koopzondag?

MEERDERE ANTWOORDEN MOGELIJK

☐ Nee, ik heb geen voorkeur	☐ Juli
☐ Januari	☐ Augustus
☐ Februari	☐ September
☐ Maart	☐ Oktober
☐ April	☐ November
☐ Mei	☐ December
☐ Juni	☐ Weet niet

Openstelling van de winkels in het algemeen

14. Hoe vaak zouden alle winkels wat u betreft op zondag open mogen zijn?

ÉÉN ANTWOORD MOGELIJK

- Wekelijks (52 keer per jaar)
- Maandelijks (12 keer per jaar)
- Alleen rond de feestdagen
- 3 á 4 keer per jaar en op 4 feestdagen (huidige situatie)
- Anders, namelijk:
- Nooit → *naar vraag 16a*
- Weet niet

15. Op welk tijdstip zouden de winkels wat u betreft open mogen zijn op zondag?

ÉÉN ANTWOORD MOGELIJK

Van 12.00-18.00 uur

Een ander tijdstip, namelijk:

Weet niet

Bepalen van de zondagopenstelling

16a. In hoeverre bent u het eens met de volgende stelling?

De gemeente moet zich niet bemoeien met de koopzondagen en deze volledig vrijgeven. Ondernemers bepalen zelf of ze open gaan en welke zondagen ze open gaan.

ÉÉN ANTWOORD MOGELIJK

Helemaal eens

Mee eens

Neutraal

Oneens

Helemaal oneens

Weet niet

16b. Kunt u uw antwoord toelichten?

17. Stel dat de zondagopenstelling verruimd wordt: verwacht u dan nog andere effecten?

Tot slot

18. Ik ben:

Eigenaar van een zelfstandige winkel

Franchisenemer

Manager/filiaalhouder ketenbedrijf

Anders, namelijk:

19. Hoeveel werknemers heeft uw onderneming?

ÉÉN ANTWOORD MOGELIJK

Alleen ikzelf

26 t/m 50 werknemers

- t/m 5 werknemers
- 6 t/m 10 werknemers
- 11 t/m 25 werknemers

- 51 t/m 100 werknemers
- >100 werknemers
- Weet niet

20. Heeft u nog een opmerking of een suggestie over het onderwerp zondagopenstelling?

21. Zijn er in de vragenlijst onderwerpen niet aan bod gekomen, die u wel had verwacht?

Vraag van de gemeente

22. Indien er zich ontwikkelingen voordoen, bent u dan bereid om over de ontwikkeling van uw winkelgebied-/locatie mee te denken? Zo ja, dan kunt u hieronder uw emailadres invullen.

Uw e-mailadres wordt losgekoppeld van uw antwoorden en doorgegeven aan de gemeente. Zij gebruiken het alleen om u uit te nodigen om mee te denken.

@

BIJLAGE

Kaartje voor personeel

Bijlage 3. Kaartje voor winkelpersoneel

Gemeente
De Ronde Venen

Onderzoek zondagopenstelling Gemeente De Ronde Venen

om de vragenlijst te starten, gaat u in uw webbrowser naar www.startvragenlijst.nl/winkelpersoneel en voert u de onderstaande code in om direct te beginnen.

Uw inlogcode: <<inlogcode>>

Gemeente
De Ronde Venen

In opdracht van de gemeente De Ronde Venen voert onderzoeksbureau I&O Research een onderzoek uit onder winkeliers en winkelpersoneel over een verruiming van de zondagopenstelling in de gemeente De Ronde Venen. Daarnaast worden inwoners van de gemeente ondervraagd via het Inwonerpanel en zijn er gesprekken met winkeliers/ ondernemersverenigingen, supermarkeigenaren/ beheerders en kerkelijke instanties uit de gemeente.

Het doel van het onderzoek is om in beeld te krijgen wat het draagvlak is voor ruimere openingstijden op zondag. Ook u bent uitgenodigd om mee te doen aan het onderzoek. Op de andere zijde staat hoe u mee kan doen!

BIJLAGE

Vragenlijst winkelpersoneel

Bijlage 4. Vragenlijst winkelpersoneel

Vragenlijst winkelpersoneel Onderzoek koopzondag De Ronde Venen

In opdracht van de gemeente De Ronde Venen voert onderzoeksbureau I&O Research een onderzoek uit onder winkeliers en winkelpersoneel over een verruiming van de koopzondagen in de gemeente De Ronde Venen. Graag willen wij u enkele vragen stellen over de koopzondagen in De Ronde Venen. Alvast bedankt voor uw deelname aan dit onderzoek.

1. In welke branche werkt u?

EEN ANTWOORD MOGELIJK

- Supermarkt
- Overige levensmiddelen
- Warenhuis
- Persoonlijke verzorging, apotheek
- Dierenspeciaalzaak
- Kleding
- Schoenen en lederwaren
- Elektronica (o.a. tv's, audioapparatuur, computers, koelkasten, wasmachines)
- Huishoudelijke artikelen (o.a. serviesgoed, keukengerei, textiel- en linnengoed)
- Woninginrichting (o.a. meubelen, vloerbedekking, woningtextiel en verlichting)
- Doe-het-zelf (o.a. klusmaterialen, gereedschap)
- Bloemen, planten en tuinartikelen
- Vrije tijd (o.a. speelgoed, computergames, cadeau-artikelen, sportartikelen, boeken, DVD's)
- Opticien, audicien
- Juweliersartikelen
- Anders namelijk _____

2. Hoeveel collega's heeft u in totaal (op de vestiging waar u werkt)? ÉÉN ANTWOORD MOGELIJK

- Alleen de eigenaar en ik
- t/m 5 collega's
- t/m 10 collega's
- t/m 25 collega's
- t/m 50 collega's
- t/m 100 collega's
- Weet niet

3. Waar bevindt de winkel zich? ÉÉN ANTWOORD MOGELIJK

- Mijdrecht
- Abcoude
- Vinkeveen
- Wilnis
- Waverveen
- Amstelhoek
- De Hoef
- Baambrugge

4. Werkt u wel eens op zondag? ÉÉN ANTWOORD MOGELIJK

- Elke zondag dat de winkel open is
- Sommige zondagen waarop de winkel open is
- Nooit op zondag

5. Stel dat de winkels in De Ronde Venen vaker open zouden mogen (het is niet verplicht), denkt u dat de winkel waar u werkt vaker open gaat?

- Ja, ik verwacht van wel
- Nee, ik verwacht van niet
- Weet niet

6. Stel dat de winkel waar u werkt vaker open gaat op zondag, verwacht u dan:

Een toename van het aantal werknemers in de winkel	☐ ja	☐ nee	☐ weet niet
Een verschuiving van vast naar flexibel personeel	☐ ja	☐ nee	☐ weet niet
Vermindering van de kwaliteit van het werk door minder ervaren personeel	☐ ja	☐ nee	☐ weet niet
Dat mijn werkgever aan me zal vragen op zondag te werken	☐ ja	☐ nee	☐ weet niet
Dat mijn werkgever me zal verplichten op zondag te werken	☐ ja	☐ nee	☐ weet niet

7. Als de winkel waar ik werk vaker op koopzondag open gaat, wil ik ...

ÉÉN ANTWOORD MOGELIJK

- ... vaker werken op koopzondag → *ga naar vraag 9 en dan 10*
- ... niet vaker werken op zondag → *ga naar vraag 8 en dan 11*
- ... nooit werken op koopzondag → *ga naar vraag 8 en dan 11*
- weet niet/geen mening → *ga naar vraag 11*

8. Wat zijn de belangrijkste redenen dat u niet (vaker) wilt werken op eventuele extra koopzondagen? MAXIMAAL 2 ANTWOORDEN

- Geloofsovertuiging, principieel
- Ik wil sociale dingen doen met familie en vrienden op zondag
- Ik wil zondag als vast vrije dag
- De winkel open op zondag is niet rendabel
- Ik wil sporten of hobby uitoefenen op zondag
- Anders, namelijk:
- Weet niet

9. Wat zijn de belangrijkste redenen dat u (wisselend) wilt werken tijdens een koopzondag? MAXIMAAL 2 ANTWOORDEN MOGELIJK

- Het hoort nu eenmaal bij het werk
- Ik kan zo de omzet helpen verhogen
- Ik verdien meer op zondag
- Het maakt me niet uit op welke dagen ik werk
- Ik kan zo meer uren werken
- Zondag is een fijne dag om te werken
- Ik wil de klanten ter wille zijn
- Concurrentie maakt dat nodig
- Ik voel me gedwongen om mee te doen
- Ik voel me medeverantwoordelijk om de werkdagen onderling zo goed mogelijk te verdelen
- Anders, namelijk: _____
- Weet niet

10. Hoe vaak zou u willen werken op zondag? *ÉÉN ANTWOORD MOGELIJK*

☐ Elke zondag	☐ 1 keer per kwartaal
☐ 2/3 keer per maand	☐ Minder dan 1 keer per kwartaal
☐ 1 keer per maand	☐ Weet niet

11. Voor hoeveel uur per week verricht u momenteel betaald werk?

uur per week

- Geen antwoord
 Weet niet

12. Wat is uw leeftijd?

☐ 15 - 19	☐ 46 - 54
☐ 20 - 25	☐ 55 - 65
☐ 26 - 35	☐ 65 +
☐ 36 - 45	

13. Wat is uw geslacht?

- Man Vrouw

14. Wat is uw functie?

- Verkoper
 Kassamedewerker
 Manager
 Vakkenvuller
 Anders, namelijk:

15. Heeft u nog opmerkingen met betrekking tot de koopzondag in De Ronde Venen?

BIJLAGE

Vragenlijst inwoners

Bijlage 5. Vragenlijst inwoners

Onderzoek koopzondag De Ronde Venen Vragenlijst inwoners

In opdracht van de gemeente De Ronde Venen voert onderzoeksbureau I&O Research een onderzoek uit over een verruiming van de koopzondagen in de gemeente De Ronde Venen. Graag willen wij u enkele vragen stellen over koopzondagen in De Ronde Venen. Alvast bedankt voor uw deelname aan dit onderzoek.

I Winkelen en/of boodschappen doen op zondag nu

1. Hoe vaak heeft u het afgelopen jaar op zondag een winkel bezocht in Nederland?

ÉÉN ANTWOORD MOGELIJK

- nooit → ga naar vraag 4
- (ongeveer) 1 keer per jaar
- 1-2 keer per jaar
- 1 keer per maand
- 2-3 per maand
- wekelijks
- weet niet → ga naar vraag 6

2. Wat zijn de belangrijkste redenen dat u (wel eens) op zondag winkelt en/of boodschappen doet? *MAXIMAAL TWEE ANTWOORDEN MOGELIJK*

- Geen of minder tijd op andere dagen
- Winkelbehoefte: heb vaak iets nodig op zondag/onverwacht bezoek
- Gezelligheid/ recreatief winkelen
- Op zondag is het minder druk in de winkels dan op andere dagen
- Anders, namelijk _____
- Weet niet

3. In welke twee plaatsen heeft u voor het laatst op zondag een winkel bezocht in Nederland?

MAXIMAAL TWEE ANTWOORDEN MOGELIJK

- Mijdrecht
- Abcoude
- Vinkeveen
- Wilnis
- Waverveen
- Amstelhoek
- Baambrugge
- De Hoef
- Uithoorn

- Amsterdam
- Utrecht
- Amstelveen
- Hoofddorp
- Als toerist in het buitenland
- Elders, namelijk _____
- Weet niet

4. Wat zijn de belangrijkste redenen dat u nooit winkelt en/of boodschappen doet op zondag? *MAXIMAAL TWEE ANTWOORDEN MOGELIJK*

- Geen tijd op zondag
- Geen winkelbehoefte: niks nodig op zondag
- Principieel/geloof: zondagsrust
- Winkeliers verdienen een vaste vrije dag
- Er zijn in de buurt geen winkels open wanneer ik wil winkelen/boodschappen doen
- Anders, namelijk:
- Weet niet

Ga naar vraag 6

5. Doet u op zondag meestal dagelijkse boodschappen of gaat u dan juist (recreatief of gericht) winkelen? *MEERDERE ANTWOORDEN MOGELIJK*

- Dagelijkse boodschappen
- Gerichte aankopen/doelaankopen
- Recreatief winkelen/funshoppen
- Weet niet

II Draagvlak

De winkels in de gemeente De Ronde Venen mogen 3 à 4 zondagen per jaar open. De vierde zondag kan de gemeente aanwijzen, indien eerste kerstdag en/of tweede kerstdag op een doordeweekse dag valt. Daarnaast mogen de winkels open op tweede paasdag, tweede pinksterdag, Hemelvaartsdag en tweede kerstdag (voor zover deze dag niet op een zondag valt).

6. Wat vindt u ervan als winkels in De Ronde Venen eventueel de mogelijkheid krijgen om vaker op zondag open te gaan?

- Ik ben daar voor
- Ik ben daar niet voor maar ook niet op tegen
- Ik ben daar op tegen → ga naar vraag 9 (incl. intro boven vraag 8)
- Weet niet

7a. Hoe vaak zou u willen dat de supermarkten en bouwmarkten/tuincentra op zondag open zijn?

ÉÉN ANTWOORD MOGELIJK

- Wekelijks (52 keer per jaar)
- Maandelijks (12 keer per jaar)
- 3 à 4 keer per jaar en op 4 feestdagen (huidige situatie)
- Alleen rond de feestdagen
- Een ander aantal, namelijk:
- Nooit
- Weet niet

7b. Hoe vaak zou u willen dat de 'overige' winkels op zondag open zijn?

ÉÉN ANTWOORD MOGELIJK

- Wekelijks (52 keer per jaar)
- Maandelijks (12 keer per jaar)
- 3 à 4 keer per jaar en op 4 feestdagen (huidige situatie)
- Alleen rond de feestdagen
- Een ander aantal, namelijk:
- Nooit → *ga naar vraag 9 (+incl intro boven vraag 8)*
- Weet niet

IV Effecten

De volgende vragen gaan over de effecten van eventuele verruimde openstelling van winkels op zondag.

8. Als de winkels in De Ronde Venen vaker op zondag open mogen, gaat u hier dan gebruik van maken?

- Ja, ik ga er gebruik van maken
- Nee, ik ga er geen gebruik van maken
- Anders, namelijk:
- Weet niet

9. Als de winkels vaker op zondag open mogen: welk effect verwacht u op uw beleving van de zondag? *ÉÉN ANTWOORD MOGELIJK*

- Een positief effect
- Een enigszins positief effect
- Geen effect
- Een enigszins negatief effect
- Een negatief effect
- Weet niet

10. Verwacht u overlast in uw directe woonomgeving als winkels vaker op zondag open mogen?

MEERDERE ANTWOORDEN MOGELIJK

- Nee
- Ja, parkeerproblemen
- Ja, verkeersdruk
- Ja, geluidsoverlast
- Ja, onveiligheidsgevoel/sociale overlast
- Ja, andere vorm van overlast, namelijk:
- weet niet

VI Tot slot

11. Wat is uw leeftijd?

 Jaar

12. Hoe is uw huishouden samengesteld?

- Ik woon alleen
- Ik woon alleen (zonder partner) met kinderen
- Ik ben gehuwd / woon samen zonder thuiswonende kinderen
- Ik ben gehuwd / woon samen met thuiswonende kinderen
- Ik woon bij mijn ouder(s) / verzorger(s)
- Anders, namelijk

13. Wat is uw postcode?

14. Geslacht

- man
- vrouw

15. Graag informeren wij over de u uitkomsten van dit onderzoek. I&O Research verzorgt deze terugkoppeling. Wilt u daarom hieronder uw e-mailadres achterlaten?

Uw e-mailadres wordt losgekoppeld van uw antwoorden. Het wordt alleen gebruikt voor de terugkoppeling.

- Ja, mijn e-mailadres is:
- Nee

16. Heeft u nog een opmerking of een suggestie over het onderwerp zondagopenstelling?

HARTELIJK DANK VOOR UW MEDEWERKING!